

UDVIKLING FOR UDVIKLINGSHÆMMEDE. NR. 3. JUNI 2013

lev
bladet

62. ÅRGANG

NemID og værgemål

Kan du som væрге få adgang til den offentlige selvbetjening og bankerne på vegne af borgeren, du er væрге for, via NemID?

Den mest kyssede pige i Værløse

Ferier i fare

I Norddjurs Kommune er det usikkert, om udviklingshæmmede borgere i fremtiden kan komme på ferie med deres bosteder

Spillet om Søren

Vestjysk ægtepar klagede over kvaliteten af sønnens ungdomsuddannelse, og fik medhold i klagenævnet

LAGERSALG SOMMERDÆK

HANKOOK

kinergy
K425

Continental

sportcontact
5p

MICHELIN

energy
saver+

Dækstørrelse	Pris	Dækstørrelse	Pris	Dækstørrelse	Pris
155-70 R13	1499,-	155-70 R13	1799,-	155-70 R13	1949,-
155-65 R14	1899,-	155-65 R14	2199,-	155-65 R14	2299,-
175-65 R14	1999,-	175-65 R14	2199,-	175-65 R14	2299,-
185-65 R14	2099,-	185-65 R14	2399,-	185-65 R14	2699,-
185-60 R15	2699,-	185-60 R15	2999,-	185-60 R15	3399,-
195-65 R15	2399,-	195-65 R15	2599,-	195-65 R15	2999,-
205-55 R16	2699,-	205-55 R16	3299,-	205-55 R16	3499,-
205-60 R16	3499,-	205-60 R16	3799,-	205-60 R16	4399,-
225-45 R17	3899,-	225-45 R17	4299,-	225-45 R17	4999,-

Hvis din dækstørrelse ikke er i blandt ovenstående, så giv os et ring – så laver vi den bedste pris til dig. Alle priser er for 4 stk. incl. montering og afbalancering samt nye ventiler.

**GRATIS
MONTERING**

**OLIESKIFT
fra
299,-**

ALUFÆLGE
13" 14" 15" 16"

fra
499,-

5 års overfladegaranti - også ved karsel i salt.

STÅLFÆLGE
13" 14" 15" 16"

fra
349,-

**Vi er
Danmarks
billigste og vi
giver den
bedste pris
1. gang**

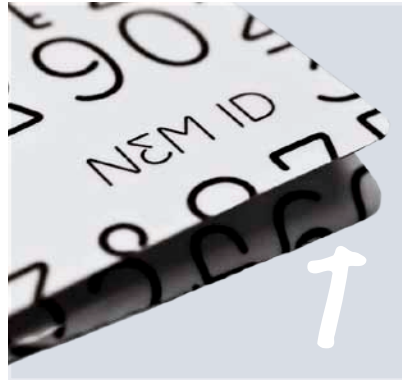
**-VI UDFØRER ALT FRA
SERVICE TIL REPARATIONER-**

JLAUTO
& BILPLEJE

Forbehold for billed- og trykfejl

Industrivej 10, Stilling, Tlf.: 4071 3000 eller 3024 8660

indhold

- 4 **Kort nyt**
- 5 **Leder** - Et kursskifte der forpligter
- 6 **Ferier i fare** - Nye regler og ekstremt høje ekstrabetalinger underminerer feriemulighederne
- 9 **NemID og værgemål** - Hvordan er reglerne?
- 14 **Den mest kyskede pige i Vanløse** - Et liv fyldt med kvalitet på trods af alle mulige forhindringer
- 19 **Førtidspension** - Efter nye eller gamle regler?
- 21 **Spillet om Søren** - Klage over kvaliteten af en STU-uddannelse havde stor virkning
- 24 **Debatten** - Eksklusion af sund elev på specialskole
- 27 **Kredscamp** - Inspirationsdag for LEVs tillidsfolk
- 29 **SUS - efterlysning**
- 30 **Kort nyt**
- 33 **Velkommen til Irmapien** - Dagligvarekæden opretter 20 skånejob
- 44 **Kort nyt**

Guide til livsglæde i hverdagen

Projekt Fritidsguider er en måde at inkludere mennesker med handicap på i foreningslivet, og Socialstyrelsen har netop udgivet en pjece om den succesfulde metode.

Igennem projekt Fritidsguider har mennesker med handicap eller sindslidelser fået støtte til at få en fritidsinteresse og deltage i det fællesskab, som eksisterer i mange foreninger.

”Folk får livsglæde!” Det forklarer projektleder Lena Senger fra Esbjerg Kommune, som er en af de fire kommuner, der i samarbejde med Socialstyrelsen har deltaget i projekt Fritidsguider.

Du kan bestille, downloade eller læse pjecen om projekt Fritidsguider på socialstyrelsen.dk.

Ny hjemmeside om sport og tilgængelighed

En aktiv fritid er vigtig for alle borgere. Derfor lancerer Kultur og Borgerservice i Aarhus Kommune nu en ny hjemmeside - motionstilbud.dk - der skal give borgere med handicap et overblik over tilgængeligheden på kommunens idrætsanlæg.

”For personer med handicap kan det være ekstra svært at tage det første skridt i forhold til et aktivt idræts- og motionstilbud. Her kan den nye hjemmeside gøre det lettere at komme i gang. Det er vigtigt, at alle har mulighed for at blive en del af foreningernes fællesskab,” siger rådmand for Kultur og Borgerservice i Aarhus Kommune, Marc Perera Christensen.

Brugerne er i fokus på Carefestival

fagfestival på handicapområdet

Inspiration til og mulighed for at leve det liv, man gerne vil med det handicap, man har – dét er nøgleordene for Carefestival – Fagfestival på handicapområdet, som har premiere i Fredericia den 5.-7. september 2013.

Messen arrangeres af MESSE C Fredericia, og blandt samarbejdspartnerne er Danske Handicaporganisationer og Welfare Tech, som er paraplyorganisation for udvikling af velfærdsteknologi i Danmark.

Flere end 100 virksomheder og organisationer er allerede på udstillerlisten, og flere kommer hele tiden til.

”Som besøgende på messen vil brugerne få nye input, ideer og praktiske løsninger med hjem. Samtidig får udstillerne, udviklerne og producenterne her en unik chance for at komme i dialog med de besøgende, og dermed finde ud af lige præcis hvad det er, der kan gøre livet lettere for deres vigtigste målgruppe,” påpeger Hanne Iversen, projektleder hos MESSE C Fredericia.

Carefestival er dog meget mere end ”bare” en udstilling. Der er en lang række workshops, opvisninger, konkurrencer, foredrag, underholdning og aktiviteter at se frem til.

Carefestival – Fagfestival for handicappede, finder sted den 5.-7. september 2013 i MESSE C Fredericia.

Se mere på www.carefestival.dk og på Facebook.

Et kursskifte der forpligter

I perioden omkring 2010–2011 førte Kommunernes Landsforening (KL) an i noget som mest af alt lignede en hetz mod mennesker med handicap. Dengang buldrede KL (og nogle nærmest aktivistiske borgmestre) frem med fortegnede påstande om "gøgeungeeffekt", krævementalitet og forkælelse.

Men på det sidste synes der at være sket et kursskifte i attituden fra den store interesseorganisation. Et kursskifte, hvor det ikke længere handler om at kaste skylden for lavvandet i kommunekasserne på samfundets mest sårbare. Tværtimod synes KL's kommunikation gradvist at blive kendetegnet ved en erkendelse af, at vi kommer længere, når vi sammen arbejder for en anstændig og effektiv socialpolitik, der skaber resultater til gavn for borgerne.

Det kursskifte er jeg rigtig glad for. Kursskiftet er efter min mening en grundlæggende forudsætning for, at kommunernes indsats kan komme tilbage på sporet. De seneste år er der skåret dybe flænger i tilliden til kommunerne. En undersøgelse fra Det Centrale Handicapråd her i maj måned viste for eksempel, at omkring 40 procent af mennesker med

handicap ikke har tillid til, at deres sag behandles korrekt i kommunen. Den mistillid har kommunerne ansvaret for at få rettet op på. For mistillid er både dyrt og ødelæggende for kvaliteten af den indsats, som mennesker med handicap og deres familier har krav på.

Et af de klareste tegn på det som jeg kalder et kursskifte fra KL, fik vi præsenteret på Det Sociale Temamøde den 16.-17. maj i Aalborg. Her lancerede KL sit socialpolitiske udspil "Investér før det sker". Et socialpolitisk oplæg, som jeg på lange strækninger synes, der er grund til at rose.

Udspillet har som gennemgående tema, at den sociale indsats skal handle om, hvordan vi giver den enkelte borger endnu bedre muligheder for at klare sig selv og leve et liv med selvbestemmelse, sociale netværk og inklusion. Kommunerne skal investere i at skabe gode liv – både af hensyn til den enkelte og af hensyn til samfundet, fremgår det blandt andet af udspillet. Der er nemlig ofte både gode liv og god samfundsøkonomi i at yde en fagligt kvalificeret og god indsats med udgangspunkt i den enkelte.

AF SYTTER KRISTENSEN,
LEVS LANDSFORMAND

Så jeg vil gerne sige tillykke til KL med et fint socialpolitisk udspil. Men jeg har dog to indspark, som er helt afgørende:

- ➔ **For det første:** Jeg bifalder KL's fokus på investering i mennesker. Det er det helt rigtige perspektiv i den sociale indsats. Men – og det er et afsindigt vigtigt "men" – det må aldrig blive økonomiske cost-benefit-beregninger, der afgør, om et menneskeliv er værd at investere i. Også mennesker, som ikke har skyggen af chance for selvforsørgelse, har krav på, at vi investerer i at give dem bedre muligheder for et liv med udvikling og indhold. Det er en fundamental etisk fordring til et samfund som det danske.
- ➔ **For det andet:** Hvordan bliver KL's udspil til andet end en flot papirtiger? Som verden ser ud i dagens kommuner, så går udviklingen mange steder i den stik modsatte retning af selvbestemmelse, sociale netværk og inklusion. Se blot artiklen her i bladet, hvor kommunerne nægter beboere i botilbud at få den nødvendige pædagogiske ledsagelse i forbindelse med den årlige fem-dages sommerhus-tur. Hvis ikke KL kan skubbe deres medlemmer væk fra den golde og perspektivløse sparekurs – i retning af et investeringsperspektiv – så kan det fine udspil ende med at give alvorligt bagslag: Som hykleri og bedrag.

Men summa summarum: Godt gået KL. Nu skal de 98 kommuner tage handsken op.

I Norddjurs Kommune er det usikkert, om udviklingshæmmede borgere i fremtiden kan komme på ferie med deres bosteder.

AF KRISTIAN BANG LARSEN, REDAKTIONEN.DK

Ferier

I andre kommuner opkræves ulovligt høje ekstrabetalinger på over 12.000 kroner for pædagogisk ledsagelse på ferierne

- Skal jeg på ferie med Lilla Hus i år? spørger 20-årige Esben Hansen sin far. Esben er udviklingshæmmet og bor i Lilla Hus på bostedet Skovstjernen i Norddjurs. Og som andre handicappede borgere i kommunen ved han ikke, om han kan komme på ferie med sit bosted i år.

- Hvis jeg skal være ærlig, så tror jeg det ikke. Den sidste melding fra lederen på Skovstjernen var, at der var lukket for alt, fortæller Esbens far, Ib Hansen, der er en del af forældregruppen i Lilla Hus.

HAR MAN KRAV PÅ FERIE SOM HAN- DICAPPET?

Sidste år betalte Esben Hansen 14.000 kroner for fem dages sommerferie i Christiansfeld med sit bosted Skovstjernen.

Den høje pris skyldtes, at Norddjurs Kommune lod Esben og hans seks bofæller betale lønnen for ledsagende

pædagoger og medhjælpere og for vikartimer på bostedet. En praksis der er udbredt i mange kommuner landet over. I alt betalte Esben Hansen 7.200 kroner for såkaldt pædagogisk ledsagelse i forbindelse med sommerhusferien.

Det klagede Ib Hansen og flere andre forældre over, og nu har Norddjurs Kommune erkendt, at det er i modstrid med loven at opkræve ekstrabetaling for pædagogisk ledsagelse i forbindelse med ferie. De handicappede borgere får ikke længere tilsendt høje regninger i forbindelse med deres ferier. Men det er usikkert, i hvilket omfang de i fremtiden overhovedet kan få støtte til at komme på ferie. Og uden pædagogisk ledsagelse er det ikke muligt for Esben og hans bofæller at komme af sted.

Kommunens socialchef Hanne Nielsen fortæller, at kommunen skal til at vurdere, hvor meget ferie borgere med handicap kan forvente at få socialpæda-

gogisk støtte til. Noget tyder på, at omfanget bliver lavere end hidtil, hvor der typisk har været tale om, at bostederne arrangerede sommerhusferier i Danmark på fire eller fem dage.

- Kan man komme én eller to dage på ferie? Kan man spare sammen til en ferie? Vi skal finde ud af, hvordan vi kan løse den opgave og er ved at lave en opgørelse af, hvor mange borgere det drejer sig om, og hvor meget det koster, siger Hanne Nielsen.

ET ANSTÆNDIGT NIVEAU

Det vil være rigtig ærgerligt, hvis Esben Hansen og andre, der har brug for hjælp til deres ferier, i fremtiden må nøjes med korte ferier på én eller to dage med deres botilbud, mener hans far.

- Ferien betyder meget for Esben og for sammenholdet på bostedet. Det giver dem noget at snakke med hinanden om, og Esben taler også meget om turen sidste år, siger Ib Hansen.

i fare!

I Landsforeningen LEV mener man, at kommunen som minimum må sikre, at de borgere, der ønsker det, kan få socialpædagogisk støtte til at komme på ferie i samme omfang som hidtil.

- Man har ifølge Serviceloven ret til at kunne leve på et acceptabelt niveau, og der mener jeg, at det hører med, at man kan tage på en kort ferie en gang om året. Der skal personalet bistå med den nødvendige ledsagelse, og så er det underordnet, om det er bostedet, de pårørende eller borgeren selv, der arrangerer ferien, siger LEV-formand Sytter Kristensen og spørger retorisk:

- Kan man forestille sig, at et acceptabelt niveau bare er at blive holdt i live på bostedet?

Det kan man ikke, medgiver socialchef Hanne Nielsen.

- Men det er omfanget af ferien, vi nu skal til at fastlægge.

- Men typisk er der jo tale om ferier på 4-5

dage i et sommerhus i Danmark. Er det ikke et rimeligt minimumsniveau?

- Lige nu har jeg ikke overblik over praksis på de forskellige steder, siger Hanne Nielsen.

20.000 FOR FEM DAGE I SOMMERHUS

Mens man i Norddjurs Kommune overvejer, hvor meget ferie man har krav på for at leve en acceptabel tilværelse fortsætter mange kommuner med at opkræve høje betalinger for pædagogisk ledsagelse på ferierne.

En praksis som både Landsforeningen LEV og Kommunernes Landsforening vurderer, er i strid med loven.

- At man skal betale en kæmpe ekstraregning for at komme på en beskeden sommerhusferie, fordi man er handicappet, er åbenlyst urimeligt. Det er både i strid med Serviceloven og principperne i handicappolitikken at opkræve betaling for handicaprelaterede udgifter. Det er der ingen juridisk tvivl om - og i mine

øjne er der heller ingen moralsk tvivl, siger Sytter Kristensen.

I Køge har 42-årige Mette Bertelsen, der er multihandicappet, fået at vide, at hun i år skal betale 20.000 kroner for fire dages ferie i et sommerhus på Falster med sit bosted Agerbækhuse. Heraf skal de 12.500 kr. dække ledsagerudgifter.

- Hvis hun ikke var handicappet, ville hun jo kunne rejse jorden rundt for 20.000 kroner, siger Mettes mor, Inge Bertelsen. Hun har på vegne af pårønderrådet på Agerbækhuse klaget over Køge kommune til Statsforvaltningens Kommunaltilsyn.

- Det er Mettes eneste ferie, og hun har stor glæde og fornøjelse af den. Men jeg kan ikke forstå, at hun ikke kan få kompensation for de handicaprelaterede udgifter. Det er mange penge for min datter, der er på førtidspension, siger Inge Bertelsen. Og tilføjer:

- Det må være en menneskeret at komme på ferie en gang om året.

»Alle har ret til et fedt højskoleophold«

Her bliver
ALLE
set og hørt

Venskaber, oplevelser og udfordringer

Slanke- linjen

Livsglæde
Spis sundt
Dyrk sjov motion

Den praktiske linje

er bl.a.
Have og Natur
Cykelværksted
IT- og
medieværksted

STU

Klar til at flytte
hjemmefra
Leve sundt og
selvstændigt

Højskole er også

Friluftsliv
Musik · Drama
Billedkunst

Djurslands Folkehøjskole

En højskole for alle · også for udviklingshæmmede

www.djfh.dk

Drammelstrupvej 15 · Tirstrup · 8400 Ebeltoft · Telefon: 87 52 91 20 · post@djfh.dk

NemID og værgemål

AF STINE KERN LICHT, DIGITALISERINGSSTYRELSEN

Hvordan er reglerne om NemID og værgemål? Kan du som væрге få adgang til den offentlige selvbetjening og bankerne på vegne af borgeren, du er væрге for, via NemID?

Digitaliseringsstyrelsen er meget opmærksom på problemstillingen omkring værgemål, og undersøger i øjeblikket, hvordan dette område kan gøres digitalt.

Værgemål er et komplekst område at digitalisere, fordi ikke alle værgemål er centralt registrerede, herunder skift af væрге og ophør af værgemål. Endvidere kan værgemål have forskelligt omfang og indhold, hvorfor det også juridisk er et komplekst område.

For at få NemID skal borgeren være i stand til at forstå og efterleve reglerne for NemID. Borgeren skal selv lave sin adgangskode og kunne huske denne uden at skrive den ned. Hvis borgeren ikke kan opfylde reglerne, herunder håndteringen af adgangskoden, bør borgeren ikke have NemID.

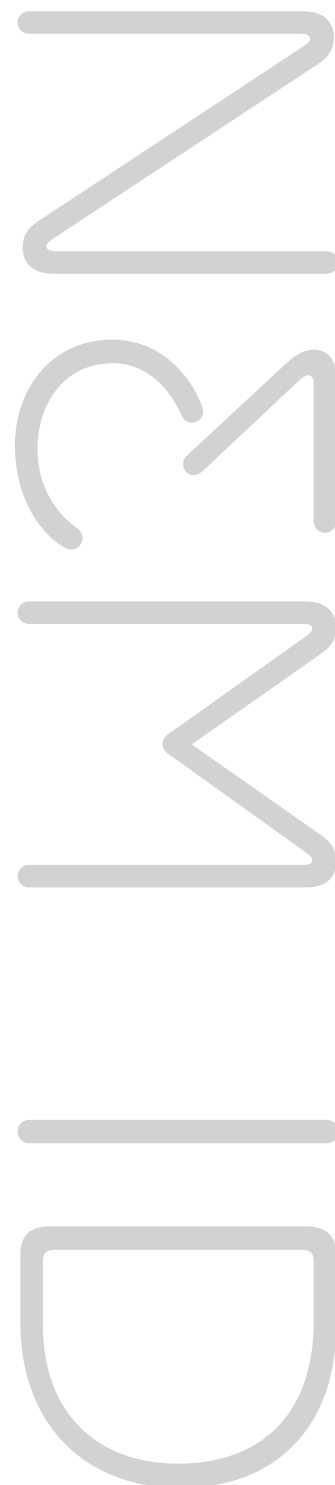
Pårørende, myndigheds personer, plejepersonale og lignende må ikke overtage og anvende en anden borgers NemID, ligesom de heller ikke må underskrive med borgerens eget navn. NemID er personligt og svarer til en personlig underskrift. En borger må ikke oplyse sin NemID-adgangskode til nogen.

Hvis borgeren ikke kan få NemID, kan borgeren på denne baggrund undtages fra obligatorisk digital kommunikation. Det kan for eksempel være, hvis borgeren ikke kan legitimere sig tilstrækkeligt eller ikke er i stand til at administrere NemID for eksempel på grund af fysisk eller psykisk handicap, sproglige barrierer eller lignende.

Hvis pårørende eller andre ønsker at varetage forskellige opgaver digitalt på vegne af borgeren, skal den pårørende gøre det i eget navn og bruge sit eget NemID.

Hvorvidt dette teknisk set kan lade sig gøre, og hvordan det løses, afhænger af de modtagende systemer.

Fortsættes på side 11 ...

GLAD FAGSKOLE

Glad Fagskole tilbyder ungdomsuddannelse for unge med særlige behov/STU i et i et spændende, alsidigt og kreativt produktions- og uddannelsesmiljø med følgende faglinjer:

TEATER, RADIO, ANIMATION TV, KØKKEN, DESIGN, SERVICE

Der er løbende optag – og flere ledige pladser i 2012.

Henvendelse til: forstander Annette Riisager, riisager@tv-glad.dk mobil: 4225 0442

Find mere info på: www.tv-glad.dk/fagskole

Glad Fagskole er etableret hos TV-Glad i 2004 med støtte fra Arbejdsmarkedsstyrelsen og er et unikt og eksperimenterende læringsmiljø målrettet mennesker med funktionsnedsættelse.

Vi værdsætter originalitet, faglighed og livsglæde.

Glad Fagskole · Rentemestervej 45-47 · 2400 København NV
www.tv-glad.dk/fagskole

GLAD FAGSKOLE

OFFENTLIG SELVBETJENING

I forhold til offentlige løsninger er der i dag mulighed for at håndtere fuldmagt/værgemål i nogle systemer, for eksempel hos SKAT og digital tinglysning.

I forhold til digital post kan en værge allerede i dag anvende digital post på borger.dk til at skrive sikkert til alle myndigheder fra sin egen postkasse. Hvis borgeren, som er under værgemål, selv er digital og har NemID, kan borgeren også tildele værgen læseadgang til borgerens postkasse.

Fra november 2014 kan borgere, der ikke selv er digitale, møde op på borgerservice og forevise en papirfuldmagt, hvorefter borgerservice kan tildele værgen læseadgang. Er borgeren ikke i stand til at underskrive en fuldmagt, kan der ikke tildeles læseadgang til værgen, og borgeren må undtages fra digital post.

Digitaliseringsstyrelsen arbejder dog i øjeblikket på at finde en generel løsning på værgers adgang til digital post, så værger, uanset borgerens tilstand og evner, kan opnå adgang til borgerens postkasse.

Digitaliseringsstyrelsen arbejder endvidere på en central fællesoffentlig fuldmagtskomponent, som giver mulighed for, at pårørende med eget NemID kan varetage opgaver på vegne af en borger.

Fuldmagt vil i denne løsning kunne afgives elektronisk, hvis borgeren selv har NemID. I takt med at myndighederne tilslutter sig, vil det endvidere være muligt for den enkelte myndighed at digitalisere en papirfuldmagt. Den pårørende vil i alle tilfælde skulle kontakte den enkelte løsningsejer/myndighed og aftale, hvordan den pårørende skal forholde sig, når der skal ageres på baggrund af fuldmagt.

Det vil være løsningsejerne/myndighederne, der afgør, hvordan fuldmagter håndteres hos myndigheden, og om de vil benytte den fællesoffentlige fuldmagtskomponent.

BANKER

I forhold til bankerne er der typisk mulighed for, at pårørende på baggrund af fuldmagt eller værgemåls erklæring får adgang til borgerens konto/netbank via eget NemID. Bankerne håndterer disse sager forskelligt, og man må altid kontakte den enkelte bank for at høre om mulighederne.

DIGITALISERINGSSTYRELSEN

DIGITALISERINGSSTYRELSEN

Digitaliseringsstyrelsen står i spidsen for digitaliseringen af Danmark og har ansvaret for at implementere regeringens ambitioner om øget digitalisering og national udbredelse af velfærdsteknologi i den offentlige sektor. Digitaliseringen er et væsentligt bidrag til den nødvendige modernisering af den offentlige sektor frem mod 2020 og bygger på et forpligtende samarbejde mellem stat, regioner og kommuner.

Læs mere på www.digst.dk

Lørdag
d. 26. oktober
2013

GRAND PRIX

- for HANDICAP-BANDS
10 dygtige bands fra hele
landet konkurrerer!

Nykøbing
Hallen
- fra kl. 11-23

Ole Gas

MGP-
VINDER
2013

Kristian

Musikværket

TOP-UNDERHOLDNING MED...
KRISTIAN - MGP-vinder 2013 fra Nykøbing Mors
OLE GAS - dygtig fortolker af Kim Larsen sange
BJØRN & OKAY - det populære band fra Hurup, Thy
MUSIKVÆRKET - fra Gram, vinder af Grand Prix 2012
HØR-HOV - børneteater for børn og barnlige sjæle
- SAMT DE 10 DYGTIGE MUSIKGRUPPER!

Officiel åbning af
GRAND PRIX 2013
ved borgmester
Lauge Larsen
Konferencier:
Viceborgmester
Michael Dahlgaard

BILLETSALG...
Billetter købes forud på
Dagcentret Havnen, Nykøbing M.
senest 3. oktober 2013.
Jytte Nielsen, tlf. 40895697.
Email: mosterjytte@yahoo.dk

Uddeling af
priser ved
"Bjørn og Okay
Hansen"

Bjørn & Okay

Arr.: Morsø Musik- og
Teaterfestival
- i samarbejde med...
 Morsø
Kommune

**SJOV
BØRNETEATER**
- for børn og barnlige sjæle

HØR-HOV

Se her
Tilmeldingsfristen for bedømmelse
af brugerbands er forlænget!
NY FRIST FOR TILMELDING ER -
**15. JUNI
2013**

Festmiddag og
dans ved Bjørn & Okay
og underholdning
ved "Ole Gas"

Bliv klar til livet på din måde!

Ornehøj.dk

"Sensommerfest"

SØNDAG 25. AUGUST 2013

KROGENS BØ OG FRITIDSGÅRD

Lorupvej 40 4200 Slagelse
Tlf: 58545072

Man kører til Sørbymagle og følger skiltet til
Vilcon Konferencegård,
og så bor vi lige derefter.

Kræmmere, boder, blomster.

Program

Kl. 11.00 Åbning - med Harley- Davidson

Kl. 12.00 Butterflies

Krogens Band underholder i pausen

Kl. 14.00 *Lis og Per*

Kl. 15.00 Butterflies

Kl. 17.00 *Lis og Per*

Kl. 18.00 Slut

Små ting i Mink.

Kaffe, The og Lagkage.

Pandekager og is.

Burgere - Pølser - øl / sodavand - **Kan købes.**

Den mest kyssede

Lone Klittegaard har skrevet en bog om sin multihandicappede datter Nynne på ti år. Det er historien om en barsk hverdag, hvor Nynnes svigtende helbred styrer familiens liv. Trods det er Nynnes liv dog fuldt af kvalitet, fortæller Lone Klittegaard

- Jeg elsker Nynne så meget, at jeg kunne inhalere hende, siger Lone Klittegaard. Som enhver anden mor er hun vild med sit barn. Lone nærer en voldsom kærlighed til sin lille pige, men det er stærke følelser på lånt tid, for Nynnes far og mor ved ikke, om Nynne når at blive konfirmeret.

Nynne på ti år er stærkt handicappet, og det slider på hendes helbred. Hun har været ud og ind af hospitaler, siden hun var seks uger, og det lille liv har været tæt på at give op tre gange. Nynne har aldrig fået en præcis diagnose, for hendes handicap er meget sammensat.

Nynne blev født uden tær på den ene fod, hun udviklede en spastisk lammelse, som gør hende ude af stand til at bevæge sig, hun ser meget lidt, er uden sprog og har epilepsi.

Alligevel mener Nynnes mor, at Nynne har et godt liv.

ET BARN I BALANCE

- Nynne har livskvalitet. Hun kan ikke tale og næsten ikke se, men hun suger alt det til sig, hun kan, og bruger alt det, hun kan. Hun vil livet, forklarer Lone Klittegaard.

Nynne virker som et barn i balance, og hendes smil lyser konstant det lille kønne ansigt op. Hendes skrå øjne sanser måske ikke alt, men på en underlig måde ser hun ud til at hvile mere i sig selv end mange voksne.

Lone Klittegaard har skrevet en bog om Nynnes hverdag. "Et Nynneliv i ord og billeder". Det er en beskrivelse af en fiktiv dag i Nynne og hendes forældres liv. Bogen er ikke ment til kun at skulle ramme mennesker med en tilknytning til handicapverden, men må meget gerne ramme længere ud.

pige i Værløse

GIV PLADS FOR DET ANDERLEDES

- Jeg vil meget gerne fortælle andre, at de ikke skal være bange for det anderledes. At de ikke skal lukke øjnene for det, men turde se det i øjnene. Alle har en berettigelse i samfundet, og Nynne er en del af mangfoldigheden.

Bogen er en ren kavalkade af stærke følelser i en til tider ret barsk hverdag. Men glæden over Nynne og kærligheden til hende skinner hele tiden igennem. Trods utallige hospitalsbesøg, daglige opkast og vågne timer om natten, ligger der også en god hverdag under.

- Vi gør det, vi vil, siger Lone. Hvis Nynne vil i biografen, så gør vi det. Så må hun savle og ind imellem tale højt, sådan er det. Hvis vi vil shoppe, så gør vi det. Hvis vi vil ud at rejse med Nynne, gør vi det.

Familien har været på en helt ordinær chartertur til Kreta, der var, ja, netop – helt ordinær og dejlig. Nynne klarede flyveturen fint, og hun nød at sidde under en parasol og mærke varmen i luften. Og at flyde omkring i poolen og blive kølet af.

NYNNE ER VORES LÆREMESTER

- Vi så ikke Nynne som en gave i begyndelsen, men nu frygter jeg den dag, hun ikke er i vores liv. Hun er så værdifuld. Fra starten blev vi enige om, at når Nynne nu var sendt ned til os af "de højere magter", måtte der være en grund til det, og den opgave valgte vi at tage, forklarer Lone.

- Vi er blevet anderledes mennesker af at have Nynne. Hun er vores læremester. Da vi først fik ro på tilværelsen efter de første voldsomme år, hvor Nynne var ved at dø fra os tre gange, så vi, at hun

virkelig er en gave. Vi er taknemmelige og ydmyge. Nynne er nok det mest kysede barn i byen, siger Lone med et smil.

- Jeg er ikke blevet bedre til at leve i nuet. Men jeg er blevet meget ærlig omkring mit liv. Jeg skærer fra, jeg gider ikke overfladiske mennesker. Jeg vil have, at ting skal have en ægthed. Det skal have substans. Jeg vælger selv til og fra i mit liv, siger Nynnes mor.

ET LIV UDEN NYNNE

- Ikke alle kan rumme Nynne. Nogle i vores omgangskreds er forsvundet. Jeg er ikke vred på dem. Man skal kunne kære os. Vi har voldsomme følelser hver dag. Men vi har et netværk med familier med handicappede børn, som går på Nynnes specialskole. Vi bruger hinanden meget. Når vi mødes, er alt skrælet af. Og når en af os siger til en anden "Jeg forstår, hvordan du har det" - så ER det fordi, han forstår.

- Vi lever med skrækken for at miste Nynne hver eneste dag. Jeg tænker på

den, afslutningen, hver eneste dag. Men jeg har en evne til at ruske mig selv op, når jeg er mest nede.

- I mit hoved kan man ikke give op. Jeg kunne aldrig give hende fra mig. Hun er så hjælpeløs. Hvis en fremmed ikke behandlede hende ordentligt, ville hun aldrig kunne sladre, siger Lone Klittegaard.

PLAN B

Nynnes Somali kat smyger sig forbi. Stuen emmer af fred og kreativitet midt i en hverdag med jævnlige kaos og mange krav. I et hjørne står to store lærreder med abstrakte former i optimistiske gyldne toner. Ved siden af troner Nynnes madras, hvor hun kan ligge og se ud i rummet med hoften hvilende på en blød pølsepude.

Nede på gulvet står hendes sanseskab, fyldt med små snurrige dimser, som dem man anbringer over en babys krybbe. Nynne er en stor baby, som Lone stadig bærer rundt på. 24 kilo,

det er tungt, puster Lone, som går til træning for at strække de overbelastede muskler ud.

- Den dag, Nynne ikke er her mere, flytter vi. Sælger nok huset. Vi vil lave andre ting. Vi flytter måske til Sverige. Vi har lagt en plan B, så livet kan gå videre, når Nynne ikke er hos os mere. Vi ved godt, at vi altid vil have et hul, mangle noget bagefter, erkender Lone.

- Men lige nu har vi det godt. Vi fokuserer på Nynnes konfirmation. Vi skal have hummersuppe. Det elsker Nynne. Og hun skal have en fantastisk kjole. Vi glæder os.

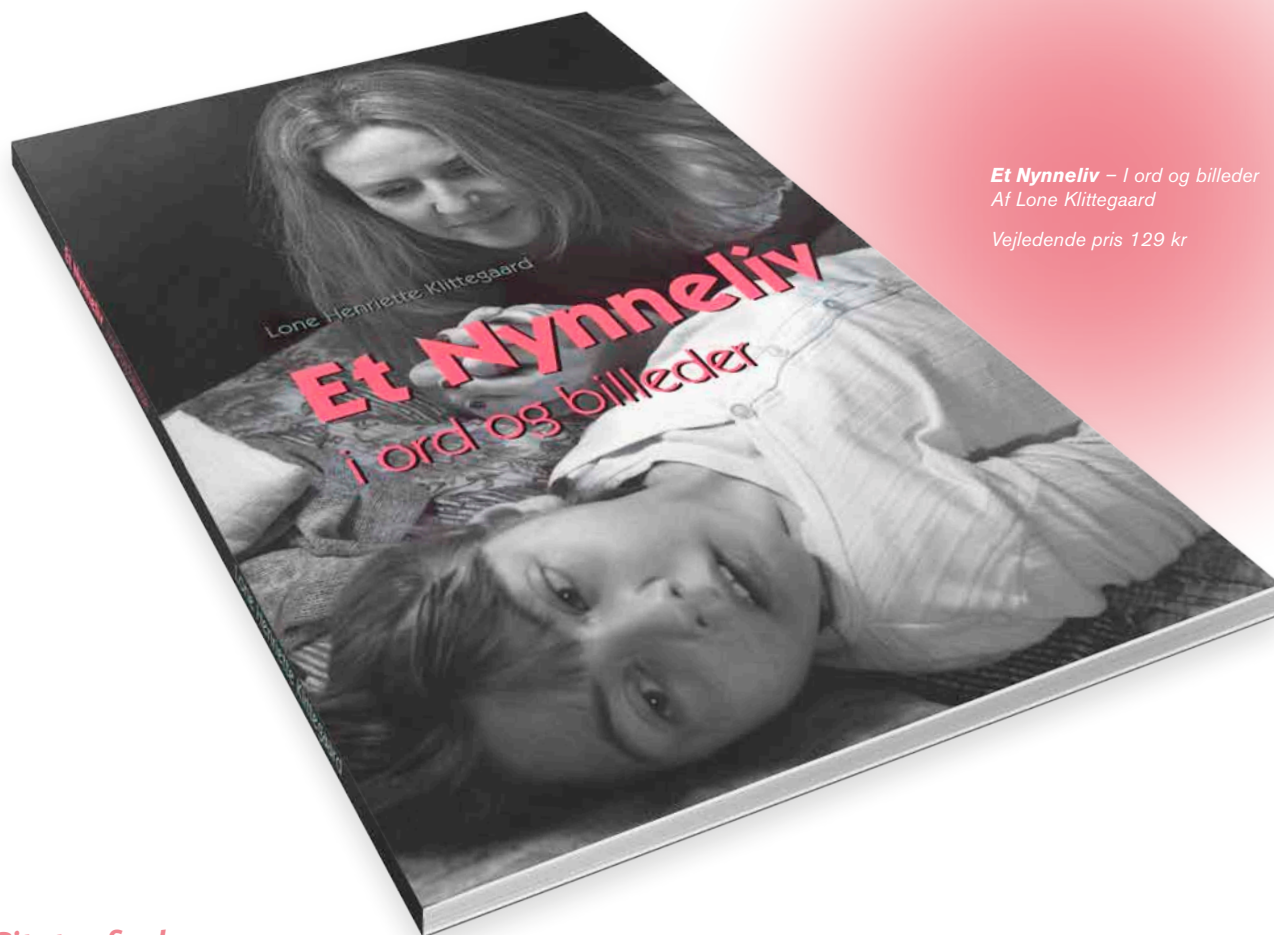

MEDLEMSTILBUD

Køb Et Nynneliv hos LEV for 50 kr.!

LEV har erhvervet sig et mindre oplag af **Et Nynneliv**, som kan købes af foreningens medlemmer for **kun 50 kr. pr. eksemplar**. Prisen udgør alene vores administrationsgebyr. Det eneste, du skal gøre, er at bestille bogen på **www.lev.dk**. Da vi kun har et mindre oplag af bogen, er det efter **først-til-mølle-princippet**, hvis man ønsker at gøre brug af tilbuddet.

*Et Nynneliv – I ord og billeder
Af Lone Klittegaard*

Vejledende pris 129 kr

Citater fra bogen:

- Jeg drømmer ofte om, at der sker et mirakel. Nynne vil sætte sig op i sengen og sige: "Godmorgen far, jeg vil gerne have guldorn til morgenmad!". Jeg drømmer, at videnskaben får en stamcelleåbenbaring, og Nynne kan blive rask. Tænk nu, hvis hun en dag kunne slide sine sko, få fedtede fingre af en marmelademad, og synge med på en børnesang...

- Hvorfor lige os og ikke naboen? Det er godt, hun har fået jer som forældre, sagde folk. Vi kunne ofte finde mange andre, som hellere skulle have haft den udfordring i deres liv. Bare ikke vores Nynne, selvfølgelig.

- Nynne er smuk – meget smuk, og hvis man ikke ved, at hendes store klare grågrønne øjne kun ser meget lidt, ville man forudsige en fremtid med et helt kobbel af unge fyre efter hende. Beskyttertrangen, omsorgen og kærligheden vælder frem i mig - hun er bare så dejlig, mit lille månebarn.

SVEIGAARD A/S

www.sveigaard.com

Ønsker Landsbyen Sølund tillykke med deres nye solcelle anlæg.

Anlægget består af 250 paneler = 50 kWp

Anlægget er leveret og monteret af Sveigaard A/S

Sveigaard A/S
Industriparken 45
7400 Herning
Tlf: 971 29090
Mail: sol@sveigaard.dk

Psykolog

Inger Bugge

Klinisk psykologi, sexologi og psykiatri

Konsultation efter aftale:

Ring for aftale hverdage kl. 8-9
på tlf. +45 42 44 47 58 - eller send
en mail på psykolog@ingerbugge.dk
og jeg vil kontakte dig snarest muligt.

Besøgsadresse:
Rolighed 7, I th., 4180 Sorø
www.ingerbugge.dk

Kollegiet Axeltorv §85

Botræning i hjertet af Helsingør

☎ 27 89 86 33 mail: axeltorv@chaplin.as

Kollegiet Vinkelvej §107

Botræning i Helsingør nær city og station

☎ 40 54 56 60 / 27 89 86 32

mail: kollegietvinkelvej@chaplin.as

Cafe Chaplin §103

Beskyttet beskæftigelse i hjertet af Helsingør

Ring eller aftal et besøg

Kampergade 3, 3000 Helsingør

www.chaplin.as

☎ 23 49 92 91 mail: pernille@chaplin.as

Får du førtidspension efter gamle regler?

Fra den 1. juni 2013 og året ud kan alle, der får førtidspension efter gamle regler, vælge at skifte til de nye. For nogle førtidspensionister vil det være en fordel, mens det for andre ikke kan svare sig

Førtidspensionister, der fik tilkendt førtidspension inden 2003, kan nu vælge at skifte til de nye regler for førtidspension, som blev indført i 2003. Hvis det gælder for dig, har du fået et brev fra Udbetaling Danmark, hvor der står, hvordan du skifter.

Der er forskel på de nye og de gamle regler. For nogle vil det være en fordel at skifte, mens det for andre ikke kan svare sig.

Hvis du ikke vil skifte, skal du ikke gøre noget.

SÅDAN SKIFTER DU

Du skifter ved at udfylde og returnere den blanket, du har fået i brevet fra Udbetaling Danmark.

Ønsker du at skifte, skal du gøre det i perioden fra den 1. juni til den 31. december 2013. Hvis du fylder 65 år inden den 1. februar 2014, skal Udbetaling Danmark dog have din blanket senest to måneder før din fødselsdag. Vær opmærksom på, at du ikke kan fortryde dit valg.

SE MERE PÅ BORGER.DK

Hvis du har adgang til nettet, kan du få hjælp til at beslutte dig på www.borger.dk/omvalg

Her kan du:

- logge på med NemID og se en beregning, der viser, hvad du får i førtidspension, hvis du skifter til de nye regler
- læse mere om, hvad du skal være opmærksom på, inden du beslutter, om du vil skifte.

HVIS DU HAR BRUG FOR HJÆLP

Hvis du har brug for hjælp til din beregning, eller du har andre spørgsmål, kan du ringe til Udbetaling Danmark på telefon 70 12 80 61. Har du ikke mulighed for at ringe, kan du henvende dig i din kommune.

Læs mere på www.borger.dk/omvalg

udbetaling danmark=

Det er Folketinget, som med skattereformen fra 2012 besluttede, at alle, der får førtidspension efter de gamle regler, kan vælge at skifte til de nye.

Hvis du vil vide mere om loven kan du læse lovforslaget her:
<https://www.retsinformation.dk/Forms/r0710.aspx?id=145701>

DU SKAL VÆRE OPMÆRKSOM PÅ, AT ...

- Hvis du i dag får højeste førtidspension, vil du sandsynligvis få mindre udbetalt, hvis du skifter. Får du i dag forhøjet almindelig førtidspension eller mellemste førtidspension, er der mulighed for at du får mere i førtidspension, hvis du skifter til de nye regler. Men du skal være opmærksom på, at dine rettigheder og eventuelle tillæg bliver påvirket, hvis du skifter til de nye regler. I følge LEVs beregninger kan det stort set ikke betale sig for nogen mennesker med udviklingshæmning af skifte til de nye regler.
- Det er vigtigt, at du nøje overvejer dit valg, da det kan få stor betydning for din økonomi.
- Det kan være svært at overskue, om det vil være en fordel at skifte. Derfor er det en god idé at tale med andre om det, før du beslutter dig.
- Udbetaling Danmark og din kommune kan hjælpe dig med oplysninger, men de må ikke "vælge for dig".

Pamhulegård handicap venlig feriebolig

700 m² dejligt stort landhus beliggende på stor naturgrund i Pamhule midt i den smukke danske natur. Her er du tæt på skov, strand og vand. Huset ligger med skøn udsigt over Pamhule sø. Huset har 10 dobbelt værelser alle med eget badeværelse.

Husets samlingspunkt er det enorme køkkenalrum, som er indrettet med stort åbent køkken, stor spiseafdeling og i åben forbindelse med sofa/fjernsynsafdeling.

Tilhørende er stort pool rum med 60 m² stor pool med lille separat børnepool samt spa og sauna.

Inden for få km. afstand forefindes stor dyrehave samt skov. Kort afstand til domkirkebyen Haderslev med sine hyggelige gamle huse og stemningsfulde torv med små cafeer samt masser af gode shopping muligheder. Samtidig er der kort afstand til flere dejlige badestrande.

Huset er meget handicapvenligt uden trapper og der er skinne med hejs over poolen. Der er også toiletstol, lift samt toiletstøtte på toiletterne.

Huset udlejes på ugebasis med skiftedag lørdag. Prisen er DKK 16.500,- for oktober-marts. For øvrige mdr. er prisen DKK 19.000,- inkl. forbrug.

Få mere information på www.pamhulegaard.dk eller ring på 51 29 30 42 for nærmere information og booking.

Spillet om Søren

Vestjysk ægtepar klagede over kvaliteten af sønnens ungdomsuddannelse. De fik medhold i Klagenævnet – og nu har kommunen accepteret, at 20-årige Søren skal have lov til at starte forfra. Sagen viser, at STU-loven skal tages bogstaveligt

Normalt er det surt show at blive slået tilbage til start.

Men det vestjyske ægtepar Flemming Nyborg Jensen og Lone Vanghøj Jensen er hverken ærgerlige eller triste over, at deres 20-årige dreng Søren skal begynde helt forfra på sin ungdomsuddannelse. Tværtimod.

I "Spillet om Søren" har de nemlig kæmpet for en ny chance til sønnen, lige siden de i januar 2012 gik til Klagenævnet for Specialundervisning. De var ikke tilfredse med kvaliteten af den undervisning, som Søren – der blandt andet er uden talesprog, lider af cerebral parese med spasticitet, kognitiv forstyrrelse og nedsat syn – modtog på sin særligt tilrettelagte ungdomsuddannelse (STU).

Fire måneder senere afgjorde Klagenævnet enstemmigt, at Ringkøbing-Skjern Kommune ikke havde levet op til lovens krav og givet Søren et tilbud, der tilgodeså hans uddannelsesbehov. "Kommunen bør (således) udfærdige en ny uddannelsesplan,

Om senest fire år skal Søren – her sammen med forældrene på gården i Stadil – begynde på et nyt STU-forløb. Ægteparret håber, at det bliver på et behandlingscenter nær Hobro.

hvor der tages højde for, at Søren får en uddannelse, der modsvarer hans behov, også hvor det gælder personlige, sociale, kreative og fysiske/motoriske kompetencer”, skrev nævnet i sin afgørelse.

I dag – godt et år senere – har Ringkøbing-Skjern kommune tilbudt, at Søren kan starte forfra på et nyt, treårigt STU-forløb. Eneste betingelse er, at han – helt efter gældende regler – påbegynder uddannelsen, inden han fylder 25 år.

- Det er vi glade for. Vi håber, der bliver lavet en god plan for Søren, siger Flemming Nyborg Jensen fortrøstningsfuldt.

STU-loven blev vedtaget i 2007, og den sikrer, at alle inden for målgruppen har ret til en individuelt tilrettelagt ungdomsuddannelse. Det er første gang, Landsforeningen LEV er blevet involveret i en sag, hvor Klagenævnet har vurderet kvaliteten af et konkret STU-tilbud – og hvor afgørelsen er så entydigt klar.

Ifølge forældrepærenets klage var personalet på det kommunale specialtilbud, Søren blev henvist til, ikke tilstrækkeligt rustet til at undervise Søren, ligesom han ikke modtog de 840 timers undervisning om året, som eleverne – som minimum – har ret til.

Flemming Nyborg og Lone Vanghøj Jensen hæftede sig især ved, at specialtilbuddet slet ikke brugte anbefalingerne i den rapport, som VISO – den nationale Videns- og Specialrådgivningsorganisation – lavede om Søren kort tid før, han indledte sit STU-forløb. Rapporten fastslår, at der er “et stort

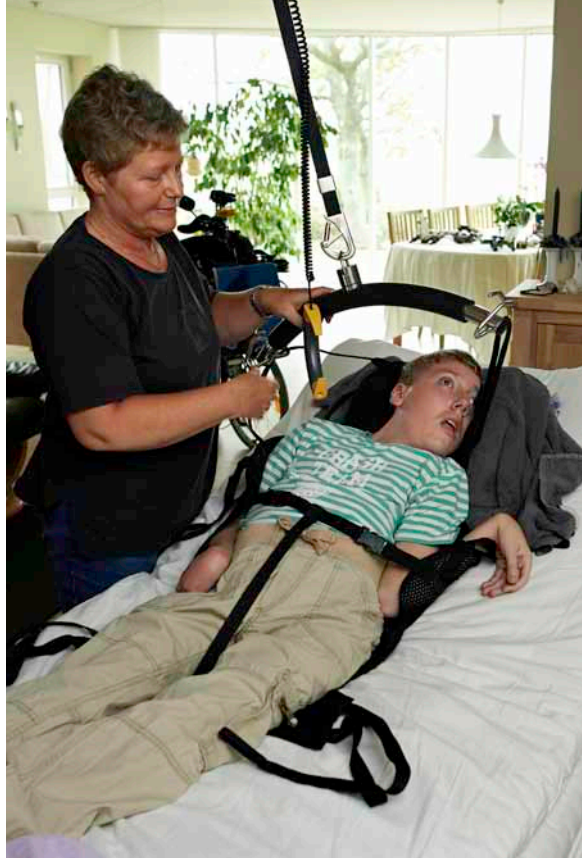
gab” mellem, hvad Søren forstår og selv magter at udtrykke – og den anbefaler en række konkrete muligheder for at styrke Sørens kommunikation. Et område, som forældrene i særdeleshed har kæmpet for.

Selv om Ringkøbing-Skjern Kommune anførte, at Søren havde fået “et optimalt tilbud”, var Klagenævnets afgørelse altså ganske klar.

I første omgang var kommunen dog kun indstillet på at tilbyde Søren yderligere to STU-år. Men efter en række møder med forældrene og Landsforeningen LEV, som kom ind i sagen på dette tidspunkt, ændrede kommunen holdning og accepterede et helt nyt treårigt forløb.

Dan Schimmell, politisk konsulent i LEV, er tilfreds med udfaldet, fordi Klagenævnet med sin afgørelse understreger, at STU-loven sikrer alle unge – alle – et uddannelsesforløb, der tilrettelægges efter den enkeltes behov.

- Kommunen har ikke forsøgt at modsætte sig Sørens krav på en ungdomsuddannelse. Problemstillingen ligger i, at den individuelle uddannelsesplan ikke var god nok. Desværre er Sørens situation ikke enkeltstående. Børne- og Undervisningsministeriet har i sin seneste evaluering fastslået, at op mod 20 procent af de lovpligtige, individuelle uddannelsesplaner ikke indeholder progressionsmål, og så er der ikke tale om undervisning, men opbevaring. Heldigvis bliver kravene til disse planer væsentligt skærpet i den aktuelle revision af STU-loven, siger Dan Schimmell.

Flemming Nyborg Jensen og Lone Vanghøj Jensen håndterede selv klagesagen, men er glade for, at Landsforeningen LEV bistod dem efter Klagenævnets afgørelse: - Indtil da havde forløbet undervejs været både sejt og bittert, siger ægteparret.

De kendte ham jo i forvejen...

- Det er sørgeligt for Søren. Det er sørgeligt for os som pårørende. Men det er også sørgeligt for medarbejdere, der har været involveret og ikke magtede opgaven.

Sådan sammenfatter Flemming Nyborg Jensen sit og hustruen Lones indtryk af deres kamp for at sikre sønnen Søren et ordentligt STU-forløb.

- Søren er ikke nem. Han er hverken tydelig i motorik eller sprog, men det vidste de i kommunen. De kendte ham jo godt, men enten har de ikke taget opgaven alvorligt nok, eller også har de undervurderet omfanget, siger Flemming Nyborg Jensen – der selv sidder i det kommunale handicapråd.

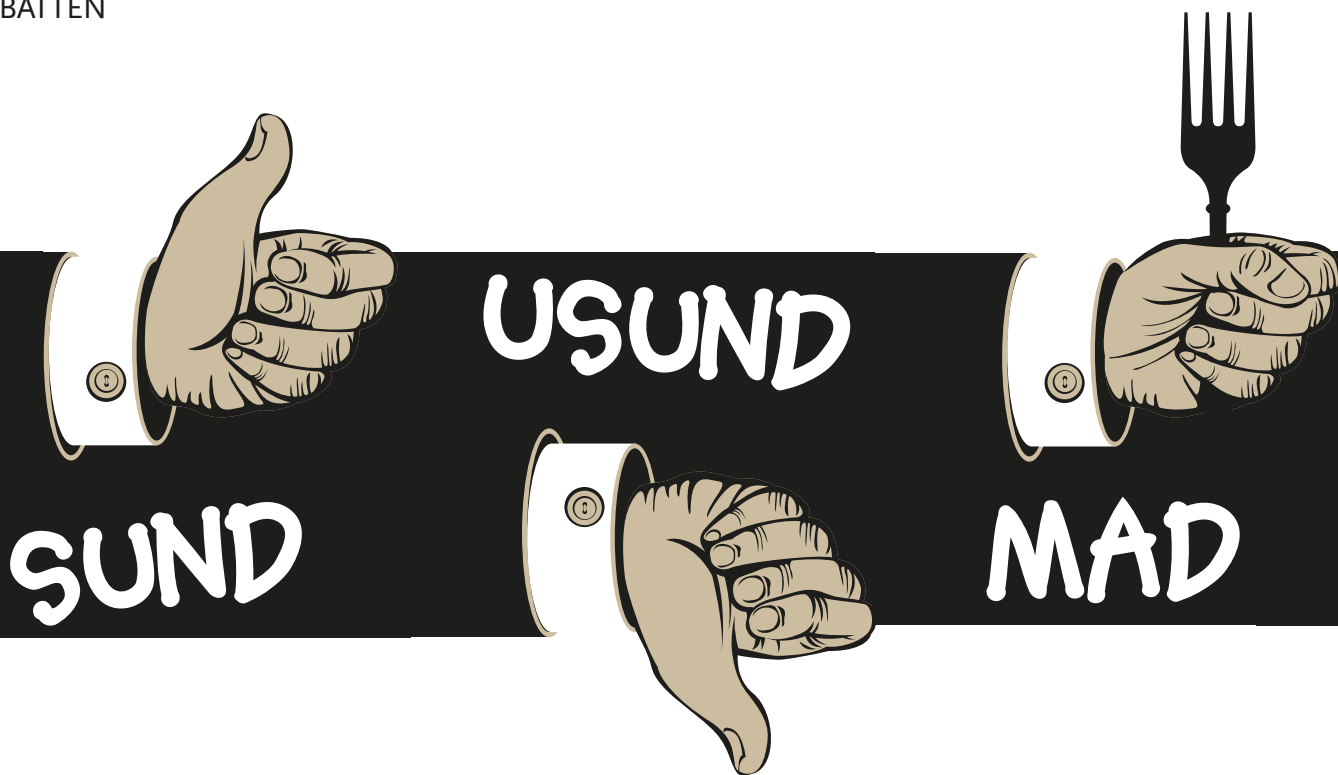
Forældrene oplevede ret hurtigt, at det kommunale specialtilbud tilsyneladende ikke rådede over de rigtige kompetencer til at gennemføre den undervisningsplan, der var lagt for Søren.

I første omgang forsøgte forældrene selv at hjælpe personalet med, hvordan de kunne undervise Søren. De har selv passet og trænet ham hjemme på det økologiske kvægbrug i Stadil i otte år, før han som 11-årig begyndte på en specialskole og siden i specialtilbuddet.

Forældrenes håndsækning ændrede dog ikke deres indtryk af Sørens STU-start:

- Det har ikke skortet på hverken vilje eller ressourcer fra kommunens side. Det var evnerne, der ikke rakte, siger Flemming Nyborg Jensen og fortsætter:

- Den VISO-rapport, som kommunen selv bestilte, blev lavet lige før, Søren startede på specialtilbuddet. Hvis den var blevet lavet senere, ville undersøgelsen have inddraget personalet, og så kan det godt være, deres tilgang havde været anderledes. Det bør være en erfaring, kommunen tager med, når den næste Søren dukker op, siger Flemming Nyborg Jensen.

Eksklusion af sund elev på specialskole

SPECIALSKOLE EKSKLUDERER ELEVER, DER HJEMMEFRA "MEDBRINGER" SUNDE MAD- OG MÅLTIDSVANER.

ER DET MERE LEGITIMT MED SLIK, KAGER OG FEDME BLANDT UDVIKLINGSHÆMMEDE?

AF NN, NAVN REDAKTIONEN BEKENDT

Mange forældre til børn og unge med udviklingshæmning oplever sikkert nærmest dagligt store og nogle gange uoverskuelige udfordringer i forhold til mad- og måltider. Der kan være handicaprelaterede udfordringer i forhold til sanseforstyrrelse, ritualer, angst, livsvigtig medicin, som påvirker appetit og smagssanser, motoriske vanskeligheder, intolerance. Forældre til "normale" børn kan udtrykke stor frustration over deres børns kræsenhed, ensidige kostvaner, fravalg af sunde fødevarer, der i vores skala er under måleområdet.

Vi har rigeligt af vigtige handicaprelaterede opgaver at påtage os som forældre til børn og unge med udviklingshæmning, ud over også at være forældre som andre, så det med sund mad træder måske for mange i baggrunden og udfordringerne fortrænges. Alene udfordringerne med at få vores børn til at spise kan være stor. Men er det i orden? Svinger vi vores børn og ansvaret for almen sundhed og mad?

Er det mere legitimt med slik og kager og fedme blandt udviklingshæmmede? Er forældrene og personale på specialtilbud blevet mere pressede på tid og ressourcer og vælger de derfor "nemme løsninger" ved at lukke de skrigende munde og ad-

færdsvanskelige legemer med flødeboller og pommes frites? Det er bekymrende, når de, som har ansvar for vores børn i specialskolen, klub og aflastning, er med til at opretholde og endda skabe større udfordringer for forældrene.

BAGGRUND

Som forældre til en ung teenagerpige med autisme og udviklingshæmning samt som sundheds- og ernæringsfaglig af profession er jeg ikke i tvivl om, hvad der er bedst for min datter og mange andre børn med udviklingshæmning. Jeg mener selv, at jeg påtager mig ansvaret i det omfang, som jeg kan råde over. Ud fra Landsforeningen LEVs nedskrevne sundhedspolitik mener jeg heller ikke, at LEV er i tvivl: Der er ingen steder i de nationale anbefalinger og kommunale sundhedspolitikker for kost, hvor udviklingshæmmede er undtaget. Der er ingen videnskabelige resultater, der viser, at udviklingshæmmede lever og trives med mere slik, kager og sodavand. Ingen myndigheder har noteret, at udviklingshæmmede er undtaget eller skal fratages muligheden for på lige fod med "normale" at leve efter de nationale anbefalinger for sund kost.

PRAKTISKE ERFARINGER

Blandt pædagogisk personale og forældre til elever på den specialskole i Københavnsområdet, hvor min datter går, er jeg gang på gang vidne til opfordringer til usunde madvaner, der er bekymrende. Eksempelvis ved følgende udtalelser fra forældre: "Vores datter skal have lov til at spise slik, kager og sodavand, fordi hun ikke har andre glæder", eller "det er det eneste som han vil spise" (bamsebolle og købepizza) eller eksempelvis ved servering af kager, slik og sodavand for eleverne til personalefødselsdage, jubilæum, ansættelser og fratrædelser, fastelavn, påske, jul, sommerfest, Valentins dag, udflugter og sågar til skolernes årlige motionsdag, til skolearrangementer osv. Der findes tilsyneladende altid en anledning til at "forkæle" specialskoleleverne med usunde spiselige indslag i hverdagen og skoletiden. Skolens personale giver udtryk for, at de selv synes, at de gør en stor sundhedsindsats og har tilstrækkelig kendskab til, hvad der er sundt for eleverne. De tilbereder måltider i "skolekøkkenet"/gruppelokalet, sammen med enkelte elever, som de andre elever skal spise, uden at have for eksempel linjefag i hjemmekundskab eller ernæringsfaglig uddannelsesmæssig baggrund. Er det i orden?

Socialpædagogisk personale, skoleledelse, skolebestyrelse samt nogle forældre til elever på skolen påtager sig ikke en del af ansvaret for at etablere og udvikle sunde mad- og måltidsvaner hos eleverne.

Jeg ser elever, der op gennem skoletiden er blevet tykkere, ikke støttes tilstrækkeligt i udvikling af sundere mad- og måltidsvaner, men i højere grad i stedet fastholdes.

ner hos eleverne. Jeg ser elever, der op gennem skoletiden er blevet tykkere, ikke støttes tilstrækkeligt i udvikling af sundere mad- og måltidsvaner, men i højere grad i stedet fastholdes. Det er heldigvis ikke tilfældet for alle, men gruppen af uansvarlige forældre, ledelse og personale, opretholder kulturen ved laveste fællesnævner. Og jeg oplever at denne gruppe af forældre og personale tilsyneladende bliver meget provokeret og rasende ved konfrontationen.

Senest blev jeg dybt chokeret, da jeg af skolelederen blev præsenteret for skolens bekymring over, at min datter blev ekskluderet for det sociale fællesskab, når hun hjemmefra har fået at vide, at hun ikke må spise flødeboller, slik, æbleskiver og drikke cola i skoletiden. En pædagog fremlagde eksempler på eksklusion. Et eksempel var at en elev havde gemt en flødebolle et par dage på skolen for derefter at ville forære den til min datter, hvor min datter havde været meget tøvende overfor at tage imod denne med den udtalte begrundelse, at "det vil min mor ikke have at jeg spiser, for jeg skal have slik i aften".

Hvordan er det dog kommet så vidt, at jeg kan sidde til et dybt alvorligt møde med en skoleinspektør med en sådan pædago-

gisk tilgang til almindelige velkendte sunde madvaner? Når en specialskoles indstilling og praktiske tilgang til mad er så langt fra de almenkendte anbefalinger til sund kost og sunde mad- og måltidsvaner, er det klart, at afstanden til nogle af elevernes vaner hjemmefra bliver milevid. Det er klart, at forældrenes indstilling så kan fremstå restriktiv for både pædagogisk personale og eleven.

Hvordan hænger det sammen med, at specialskolen er god til at sikre inklusion af elever, der af religiøse årsager har andre regelsæt for mad- og måltider for eksempel i forhold til Halal og Koscher, gluten- og laktosefri kost, fiskeolie-diætet, blodtyper-diæter eller lignende. Skal det at leve efter danske nationale anbefalinger for almindelig sund kost være en religion for at blive respekteret og nødvendigt for at undgå eksklusion fra specialskolens sociale fællesskab?

DISKRIMINATION

Hvordan hænger skolens tilgang til mad- og måltider sammen med kommunens erklærede mad- og måltidspolitik for skolerne? Den kommune, hvor min datters specialskole ligger, har i årtier været forgangskommune for sunde mad- og måltider i institutioner og skoler. På de øvrige folkeskoler i kommunen er implementeret mad- og måltidspolitikker, hvor der tilbydes sunde måltider i skolekantine-boder. På specialskolen er den

kommunale mad- og måltidspolitik således ikke implementeret. Skolen har ikke udarbejdet en sundhedsplan for kost og fysisk aktivitet med følgende begrundelse: "elevernes manglende behov og forudsætninger har været en forhindring". Kaldes det diskrimination?

Men de færreste uanset handicap opnår større livsglæde og trivsel ved at blive fed, få diabetes og andre livsstils-handicap.

Der skal i praksis være lige adgang til at leve sundt, lige ret til at blive inkluderet uanset holdninger til mad- og måltider. Også udviklingshæmmede børn og unge bør have kompenserende støtte fra ansvarlige forældre, pædagogisk personale, ledelse og politisk valgte til at leve sundt og trives bedst muligt. LEVs sundhedspolitik er tilsyneladende meget ambitiøs.

DELTA I DEBATTEN

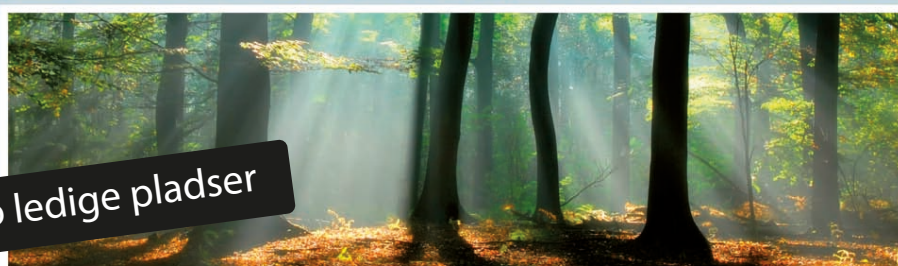
Oplever du også, at der serveres påfaldende meget usund mad i dit barns børnehave eller skole, så hører vi meget gerne fra dig. Du kan kommentere både på LEVs Facebook-side eller også meget gerne på LEVs debatsider i bladet.

Tømremester

Vestergade 11 • 4690 Haslev • **Telefon 56 31 03 74**

OPHOLDSSTEDET BYSTÆVNET

To ledige pladser

Sadelmagervej 2 • Vedlum , 9560 Hadsund • Tlf. 98 58 58 77 • www.bystevnet.dk

BRUGER - HJÆLPER FORMIDLINGEN

VI TILBYDER:

- Gratis rekruttering
- Vikarservice
- Ledsageordningen
- Helhedsløsningen til hjælpeordninger
- Borgerstyret personlig assistance (BPA)
- Specialpædagogisk støtteordning (SPS)
- Særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU)
- Alle administrative opgaver relateret til ovenstående

Ring og hør nærmere om, hvad vi kan tilbyde netop dig.

København

Århus

Tlf. 3634 7900

Tlf. 7026 2709

bhf@formidlingen.dk
www.formidlingen.dk

BRUGER - HJÆLPER FORMIDLINGEN

NÅR DU HAR BRUG FOR HJÆLP

Inspirationsdag for LEVs tillidsfolk

En lørdag i april deltog godt 100 af LEVs tillidsfolk i foreningens første "kredscamp". Kredscampen bestod først og fremmest af en række workshops, hvor deltagerne kunne få viden om og diskutere forskellige aktuelle emner. Blandt emnerne var: Hvad kan Facebook bruges til; hjemmeside-redigering; koordinering af strategisk politiske tiltag mellem kredse og LEV-centralt, pressearbejde, LEVs opbygning etc.

Ud over de faglige emner og de mange politiske og strategiske diskussioner var kredscampen også en velvalgt lejlighed for

mange til at se LEVs nye hovedkontor i Handicaporganisationernes Hus i Høje Taastrup. For slet ikke at tale om al det uformelle samvær, som dagen også indbød til.

Deltagerne i kredscampen kom fra hele landet i bil, bus og tog. En del af deltagerne fra det sydjyske havde således selv hyret en minibus og arrangeret fælles transport.

Indtrykket af dagen var, at både deltagerne og personalet, som havde arrangeret dagen og også bidrog med oplæg i de forskellige workshops, havde en rigtig god dag. Så der lægger allerede planer for en ny kredscamp næste år.

En god oplevelse

Landsbyen
54 70 52 01

**Fest • Diner Transportable
Frokoster • Receptioner
Møder/kurser • Jubilæer**

Krårup Møllevej 1
4990 Saks København

info@landsbyenvaabensted.dk
www.landsbyenvaabensted.dk

Fordi livets udfordringer
klares bedst i fællesskab

BPA-Leverandør - STU-Leverandør
Ledsagelse - Leverandør af helhedsløsninger
til den offentlige sektor

Vi står bag dig

Vi står til rådighed med:

- Støtte, Råd & Vejledning
- Serviceordninger
- Vikardækning
- Løn & Regnskab
- Arbejdspladsvurdering (APV) og hjælp til medarbejderudviklingssamtaler (MUS)
- Formidling og rekruttering af hjælpere
- Døgnåbent ved akut opståede situationer
- Mange års erfaring indenfor branchen

Ønsker du et forpligtende møde
står vi naturligvis altid til rådighed.

P.P.
HandicapService ApS

www.pphandicapservice.dk - Tlf. +45 4369 2848

Kontortider: Mandag til torsdag 8.30-16.00 / Fredag 8.30-15.00

ElevKollegiet

Et helhedsorienteret botilbud med fokus på botræning, jobtræning og udvikling
af sociale færdigheder. Høj normering og kun uddannet personale

Høvej 35 – 8520 Lystrup
Tel: 86229008 – www.elevkollegiet.dk

Oensvej 48 – 8700 Horsens
Telefon 70 15 99 09
www.hatting-ks.dk

EFTERLYSNING

HAR DU TRUET ELLER FX SLÅET EN PÆDAGOG? ELLER ER DU PÅRØRENDE TIL EN DER HAR?

Projekt Vold som Udtryksform leder efter interviewpersoner. Har du fx truet, skubbet, sparket eller slået en pædagog eller en anden offentlig ansat, eller er du pårørende til en der har? Så vil vi gerne interviewe dig. Vi vil bl.a. høre:

- Hvad skete der i situationen?
- Hvad fik dig eller din pårørende til at true eller slå?

Hvis du lader dig interviewe, hjælper du andre med at forebygge vold på arbejdspladser i Danmark.

VIL DU INTERVIEWES?

Interviewet tager højst en time. Vi kan besøge dig. Eller du kan komme ind til os i SUS (midt i København). Eller vi kan ringe og snakke med dig i telefonen. Kommer du forbi SUS, betaler vi din transport.

Vi behøver ikke at vide, hvem du er, hvor du bor, og hvem der blev udsat for vold. Du kan være helt anonym.

Hvis du vil være med i et interview, kan du læse nedenfor, hvad du skal gøre.

Du kan ringe til Maria på tlf.: 33 93 44 50 eller maile på: mjl@sus.dk

www.voldsomudtryksform.dk
www.facebook.com/voldsomudtryksform

PROJEKT VOLD SOM UDTRYKSFORM

Projektet Vold som Udtryksform arbejder med at forebygge vold på arbejdspladser.

I Vold som Udtryksform mener vi, at offentligt ansatte og borgere, har en fælles interesse i at undgå vold.

For at kunne forebygge vold på arbejdspladser er det vigtigt at få viden om, hvad der får en borger til at true eller fx slå på offentligt ansatte.

Med en større forståelse kan vi blive bedre til at undgå konflikter mellem borgere og ansatte. Ved at dele din historie kan andre lære af den. Måske kan din historie hjælpe til, at du selv, din pårørende eller en offentligt ansat ikke kommer i samme situation igen.

voldsomudtryksform

PRAKTISK INFORMATION

Læs hvad du skal gøre her:

KONTAKT MARIA FRA SUS

Hvis du vil interviewes, skal du kontakte Maria Lincke Jørgensen fra Socialt Udviklingscenter SUS. SUS er ansvarlige for Vold som Udtryksform.

Ring til Maria på: **33 93 44 50**
 eller mail: mjl@sus.dk

VIL DU HAVE MERE INFORMATION?

Læs om projekt Vold som Udtryksform her:
www.voldsomudtryksform.dk

Læs om Socialt Udviklingscenter SUS her:
www.sus.dk

NB! Der gennemføres ikke interviews i juli måned grundet sommerferie

Ny bog om beskyttede værkstedspladser

I begyndelsen af 1960'erne samledes en række borgere og medarbejdere fra den daværende Åndssvageforsorg om et nytænkende projekt.

Den daværende forsorg bestod især af store centralinstitutioner som Brejning og Ebberødgård, hvor der eksisterede beskæftigelsesmuligheder for de bedst fungerende beboere. Men de personer med udviklingshæmning, der boede udenfor institutionerne, havde stort set ingen beskæftigelsesmuligheder. Kredsen i Skjern tog initiativ til at oprette et antal beskyttede værkstedspladser, og det blev begyndelsen til Skovbrynsværkstedet, der i dag er blevet til Å-Center Syd.

I anledning af 50-års dagen for dette pionerprojekt har historiker Finn Andersen skrevet bogen "Å-Center Syd - Et anerkendende arbejdsliv" om

Å-Center Syds udvikling gennem det sidste halve århundrede.

Bogen beskriver også almindelige tendenser indenfor den offentlige forsorg for mennesker med udviklingshæmning før og efter nedlæggelsen af Statens Åndssvageforsorg.

Bogen er udgivet i et samarbejde mellem Ringkøbing-Skjern Kommune og Center for Oligofreni-psykiatri og kan bestilles på www.oligo.dk.

Hvad vil lovforslaget om socialtilsyn betyde for kommunernes styring

Fra 2014 er tilsynet med sociale tilbud placeret i fem såkaldte tilsynskommuner. De fem kommuner skal godkende tilbuddene og stå for det driftsorienterede tilsyn.

Socialtilsynene skal også fastlægge tilsynspraksis og herunder tilsynenes hyppighed og særlige fokusområder i tilsynene. Ligeledes får socialtilsynene kompetencen til at fastlægge tilsynstaksterne.

En ny undersøgelse af Det Nationale Institut for Kommuner og Regioners Analyse og Forskning, KORA, vurderer de styringsmæssige konsekvenser for henholdsvis de fem kommuner, der i fremtiden skal føre socialtilsyn og for de kommuner, der i fremtiden skal købe socialtilsyn.

Undersøgelsen viser, at lovforslaget tilfører tilsynskommunerne væsentlige beføjelser, og køberkommunernes styringsmuligheder på området reduceres. Undersøgelsen peger også på, at den faktiske implementering af socialtilsynet bliver afgørende for, om de styringsmæssige konsekvenser bliver problematiske for køberkommunerne eller ej.

Hvis man ønsker at dykke yderligere ned i undersøgelsen, kan den downloades på krevi.dk.

2013 – så sødt som altid!

Onsdag den 4/9

Jacob Haugaard – Dario – Fede Finn & Funny Boys – Pop og kompagni – Kolling og Lillebror – Børnekulisens hatteteater – Dunkelfolket – og mange flere.

Torsdag den 5/9

Jacob Haugaard – Kandis – Diskofil – Lis og Per – Mavedans – Basseralle – Club 85 – De skæve – og mange flere

Priser:

1 dag med buffet 350

2 dage med buffet 625

1 dag uden buffet 250

Billetbestilling: www.himmerlandsbilletten.dk. Udskriv din billet som du medbringer og du får udleveret armbånd ved indgang.

Festival plads:

Sødisbakke
Havndalvej 7
9550 Mariager
www.sodisbakke.dk
sodisbakke@rn.dk
tlf. 96682525

SØDISBAKKE FESTIVAL

Musik... sol, strand og vand – lige midt i Danmark

SAMSØ FESTIVAL

17. 18. 19. 20. juli

20 13

Lukas Graham, Nabiha, TV-2,
Marie Key, Shaka Loveless, Burhan G,
Kim Larsen, Outlandish, The Sandmen,
Alphabeat, Mads Langer, Infernal,
Rasmus Seebach, Vinnie Who,
Magtens Korridorer, Sing Sing Sing,
Love Shop, Savage Rose, Anne Linnet
og mange flere ...

Følg med på Samfest.dk
Facebook og App

Færgen
www.faergen.dk

TUBORG

BT

BILLET

BLIND ELLER SVAGSYNET ?

Tag hele eller dele af din STU på IBOS og få undervisning i bl.a. ADL, mobility, synskompenserende IT, idræt, teater, musik og botræning.

Instituttet for
Blinde og Svagsynede
www.ibos.dk / 39 45 25 45

Instituttet
for Blinde og Svagsynede

DAMKJÆRGAARD

Damkærvej 2, Skærup 7080 Børkop
Tlf. 75 86 19 80 • Mobil 40 17 76 59
damkjaer@c.dk
www.damkjaergaard.dk

DAMKJÆRGAARD

Bostedet Damkjærgaard er en gl. gård, hvor der bor 9 unge, i 2007 åbnede vi Sida, bofællesskab med 9 lejligheder

Målgr.:

Socialt og psykisk svagt fungerende voksne 17 til 40 år.
Psykiatrisk diagnosticerede.

Domfældte udviklingshæmmede.

Alle elever er så vidt muligt beskæftiget med arbejde, skole, aktiviteter.

Der tilbydes fritidsliv, samt ferieture i ind og- eller udland.

Godkendt § 107, midlertidig anbringelse + § 108 længerevarende.

Damkjærgaard, Damkærvej 2, Skærup
7080 Børkop.

Tlf. 75861980 • mobil 40177659

www.damkjaergaard.dk

Handicap Tandem

Næsten ny sælges
Grundet dødsfald
Henvendelse
Tlf. 4818 7070

H.J. Hvidevare Service

Frydenhøjparken 225 - 2650 Hvidovre
Mob. 40 14 21 11
www.hjhvidevareservice.dk

Stenlille Dyreklinik Hans Jørgen Jensen Dyrlæge

Saltoftevej 6 • 4295 Stenlille • Tlf 4084 4707
Klinik for hund og kat samt andre smådyr
Konsultation kun efter aftale • Åben man-fre 8-17

LANDSKABSARKITEKTERNE ROSKILDE

Hanne A. Jakobsen &
Michael Jensen
Landskabsarkitekter MDL

Maglekildevej 7, 4000 Roskilde
Tlf. 46 36 92 36
Fax 46 36 92 80
E-post lr@landskab-ros.dk

Elmehøjen

Midt på fyn ligger
"Steinerhjemmet Elmehøjen"

Vi har:

Danmarks dejligste
børn og unge!

... og nu også vores egen STU.

www.stu-ølsted.dk / www.elmehoejen.dk

Elmehøjen Ølstedgårdsvej 7 5672 Broby Tlf.: 6289-1911

Er det noget for dig?

Fantastiske FERICENTER SLETTE STRAND - ved Danmarks flotteste Vesterhavsmatur Nyheder på stribe:

- Nye MAXI speciallejligheder med runddækkende lofthejs
- Den gamle smedje - bondegård med heste og aktiviteter
- Ny aktivitetsleder - fra pandekager til jungleoplevelser
- Multibane til hockey, basket, volley m.m.
- Trænings- /genoptræningscenter med specialmaskiner
- Tilbud om velvære, kur- og rekreation
- Svømmehal med lofthejs og 32 grader
- Ture i hestevogn og (handicap -) ridning
- LÆKKER MAD - TOPKVALITET TIL VENLIGE PRISER

NYHED: KUR- OG REKREATIONS-CENTER - MED MULIGHED FOR TILSKUD FRA DANMARK

Havbåde på stranden, Hjortdal Dyrefarm,
Nordsøakvariet m.m

Værs'go: 3 dogn fra 1550,-
(Hel lejl. i lavsæson excl. el.
Tillæg for speciallejlighed)

Vores speciale:
"Aktiv ferie med det hele"
- for grupper

Slettestrandvej 142
DK-9690 Fjerritslev

FERIECENTER
Slettestrand

Tlf. 98 21 70 44 · Fax 98 21 75 44
E-mail: mail@slettestrand.dk · www.slettestrand.dk

Vi hjælper Danmark på vej

COLAS DANMARK A/S

Industrivej 27 • 8800 Viborg

Telefon 89 26 46 11 • Fax 86 62 42 46

Emil Ejlersen, HR-konsulent i Irma, og Ninna Jeneva Lassen, som er KLAPs konsulent i Region Hovedstaden, markerer, at Irmapigen nu er en del af LEV-familien. Foto: Jan Sommer

Velkommen til Irmapigen

Danmarks ældste – og verdens næstældste – dagligvarekæde har indgået aftale med LEV om at oprette 20 skånejob til udviklingshæmmede

De fleste – om ikke alle – kender Irmapigen med det gule hår, den blå kjole og de flade sko. Hun er et af de mest kendte symboler herhjemme – og nu bliver hun en del af familien i Landsforeningen LEV.

Irma er nemlig Projekt KLAPs nyeste samarbejdspartner. Og i den aftale, der blev underskrevet i begyndelsen af april, giver dagligvarekæden tilsagn om at oprette op til 20 skånejob til udviklingshæmmede.

- Det tal lægger vi dog ikke så meget i. Det er ikke afgørende for os, om det bliver 15, 20 eller 25 stillinger. Det afgørende er, at der i hvert enkelt tilfælde er tale om job med mening – både for den ansatte og os, siger HR-konsulent i Irma, Emil Ejlersen, og fortsætter:

- I første omgang har vi fundet to "prøvebutikker", hvor butikslederen og personalet glæder sig til at få en kollega fra Projekt KLAP. Når de har fundet ud af, hvordan stillingerne skrues bedst sammen, håber vi, at endnu flere butiksledere vil melde sig.

HELT NATURLIGT FOR OS

Med 126 år på bagen er Irma Danmarks ældste – og verdens næstældste – dagligvarekæde, som er kendt for kvalitet på hyldeerne, god service over for kunderne og respekt for personalet. I flere år har Irma desuden ligget højt på diverse lister over de bedste butikker og arbejdspladser i både Danmark og Europa,

og på Irmas hovedkontor i Albertslund er det helt naturligt at involvere sig med KLAP-projektet.

- Vi ser det som en del af vores samfundsansvar, som indebærer, at vi skal hjælpe dér, hvor vi kan. Og det kan vi her, fordi vi sagtens kan skrue stillinger sammen til mennesker, der gerne vil have en chance for at blive en del af det "normale" arbejdsmarked, siger HR-chef Margit Marell.

Samtidig fremhæver hun, at Irma sandelig også regner med at få noget "igen":

- Vi ved jo, at det er glade og meget motiverede mennesker, vi får ansat, og jeg er helt sikkert på, at de vil bidrage med noget rigtig godt til kollegaskabet, siger hun.

Irma har cirka 80 butikker, hvor hovedparten ligger i hovedstaden, mens resten findes i større sjællandske byer. De skånejob, kæden er på vej med, tilbydes udviklingshæmmede, der er interesseret i at udføre forskellige serviceopgaver som eksempelvis at holde orden på lageret, sætte varer på hylderne og hjælpe kunderne i butikkerne.

© Irma A/S

Aut. VVS-installatør

LARS LYKKEGAARD ApS

Silkeborgvej 595 A • 8220 Brabrand
Mobil 21 21 77 00 • Tlf. 86 25 75 95
Fax 86 25 75 94
E-mail: lars@larslykkegaard-vvs.dk
www.larslykkegaard-vvs.dk

**PROJEKT
AMAGER NATURHJÆLPERE**

ET TILBUD TIL
UDVIKLINGSHÆMMEDE

WW.UDE-HOLDET.DK

Kylling & Co
en verden af smag

Horsstæde 3
7500 Holstebro
Tlf. 97 40 40 14
www.kyllingogco.dk

**RISTORANTE
FIRENZE**

Bord bestilling fra kl. 15.00

Trollegade 2F • 5300 Kerteminde
Tlf. 65 32 33 13
Tirsdag-Søndag: 17.00-23.00

Glæde & fællesskab
Tillid & troværdighed
Ansvarlig & menneskeklog
Professionalisme & udvikling

**WALDEMARSBO
EFTERSKOLE**

56 71 63 88

www.waldemarsbo.dk

Jens Kromanns Vej 9
Snoghøj
7000 Fredericia
Tlf. 75 94 56 14

Aftenskolen for udviklingshæmmede.

Ring og rekvirer program for sommerhøjskoler, weekendkurser samt for undervisning i Kolding, Fredericia Vejle, Svendborg og Langeland.

DONG
energy

DONG Energy Thermal Power A/S

Studstrupværket
Ny Studstrupvej 14 • 8541 Skødstrup
Tlf. 99 55 19 00 • www.dongenergy.dk

DUPONT Nutrition Biosciences ApS
Langkær 22
DK-6100 Haderslev

1000 - 2990

HBJ Marine's eftf

Rødager Alle 27 - 2610 Rødovre
Tlf. 36 70 38 50

Revision 80 ApS

Hovedgaden 490 • 2640 Hedehusene
Tlf. 4352 8950 • Fax 4352 8762
revision80@revision80.dk

REGISTRERET REVISOR

CKA-Service (Ken Kaae)

Bådsmandsvej 9 • 2660 Brøndby Strand
Telefon 44 65 44 18 - Fax 44 92 34 18
E-mail: ckaservice@mail.dk

- Daglig rengøring
- Ejendomsservice
- Tæppe/gardinrengøring
- Hovedrengøring
- Gulvrenovering
- Oliering af trægulve

A.C. Ørssløff 's Eftf. A/S

Slotsmarken 18 • 2970 Hørsholm

Tlf. 45 46 00 00

KLINISK TANDTEKNIKER

Susanne Petersson
Frederikssundvej 162, 1. sal
2700 Brønshøj

Tlf. 38 28 07 77

- Overenskomst med kommunerne-
- Behandling kan foretages i hjemmet
- Udebehandling

Skorstensfejer March Appelt Nielsen

Strandvangsvej 10
2650 Hvidovre

Telefon 25 37 74 03

Rengøring • Havearbejde
Flytning • Service montage

Ærtemarken 1 • 2680 Solrød Strand
56 14 54 49 • 40 76 10 08

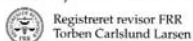
Mesterloden 33
2820 Gentofte

Tlf. 39 65 02 07

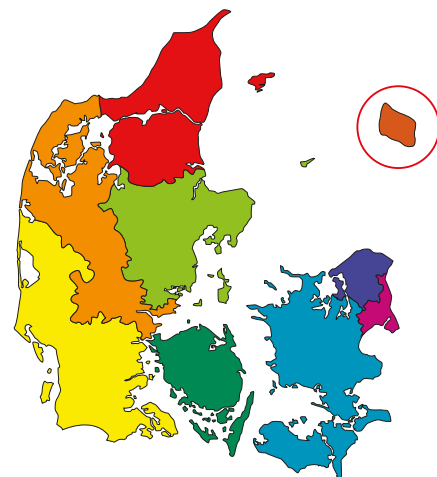
3000 - 3670

Østre Allé 40 . 3250 Gilleleje . Tlf. 48 30 30 89 - Fax 48 30 27 02

Registeret revisor FRR
Torben Carlstund Larsen

4000 - 4990

På Sporet

Jernbanevej 14 • 4440 Mørkøv
Tlf. 59 25 70 25 • www.paasporet.dk

Bridget Hauptmann

Examineret zoneterapeut
Strandvejen 22 . 4040 Jyllinge

Telefon 46 78 99 68

Telefontid 8.00-9.00

RABAT TIL HANDICAPPEDE

Bureau **LIST**

Bureau LIST A/S Jættevej 50 Box 224
4100 Ringsted Tel 5767 1727
www.bureaulist.dk

Pia's Catering

Rådhusvej 6 • 4640 Faxe
Tlf. 24 96 90 46 • www.piacatering.dk

Brdr. Beierholm ApS
Bygmestre

NYT HUS • OMBYGNING • TILBYGNING

Kontor: 56 38 01 38 · Levetoftvej 39 B, Haslev

Tilbud til mennesker med udviklingsforstyrrelser og udviklingshæmning: Skolehjem, ungdomsuddannelse, voksencentre og værksteder

Strandvejen 15 • 4733 Tappernøje • Tlf. 55 96 51 19
E-mail: marjatta@marjatta.dk • www.marjatta.dk

Aut. Elinstallatør

Kasper Nielsen

Bstrupvej 8, Bstrup • 4700 Næstved
Telefon: 55 72 63 07 • 21 49 59 55

Bed & Breakfast

Højgård

TLF 5481 6527
www.hojgard.com

5000 - 5985

Garditec A/S

Lundegårdsvej 1 - 5690 Tommerup
Tlf. 63 76 70 50

Jernbanegade 10 • 5700 Svendborg
Tlf. 62 23 49 00

E-mail: csvsydfyn@svendborg.dk • www.csvsydfyn.dk

Kildevængets

Autoværksted ApS
v/Jens Arndal

Kildevænget 1
Nr. Lyndelse

65 90 19 30

Telefax 65 90 19 30
Biltelefon 21 22 18 10

J. Dyhr A/S v/ J. Dyhr Nielsen

- SALG • SERVICE
- RESERVEDELE

Person-, last- og
varevogne, traktorer
og lastvogne

Alt indenfor slanger og hydraulik

Teglværksvej 8
5892 Gudbjerg

Tlf. 62 25 11 10
Fax 62 25 22 24
www.jdyhr.dk

6000 - 6990

DANHOSTEL
HADERSLEV VANDRERHJEM
Campingplads

Erløvej 34 - 6100 Haderslev - Tlf. 74 52 13 47 - Fax 74 52 13 64
Haderslev@danhostel.dk www.danhostel.dk/haderslev

Fiskebrogade 10 6700 Esbjerg Tlf. 75 13 88 66 www.bo-bedre.com

IT Consult

v/ Per Jacobsen

Praktisk anvendt IT
- leveret af professionelle
teknikere.

Salg og reparation af computere, servere og netværksudstyr både til den
krævende hjemmbrug og din virksomhed.

Madum Kærgaardvej 8 • 6990 Ulfborg
Telefon 2277 5291

7000 - 7990

UNI-TECH

INDUSTRI-SERVICE // Barrit

v. Jørgen Jensen · Bagervænget 9 · 7150 Barrit
Telefon 75 69 18 78
Biltilf. 40 17 69 78 · Fax 75 69 18 98

Dansk Autohjælp

Herning og Holstebro ApS
Enggårdvej 29
7400 Herning
Tlf. 97 16 18 44

UNITED TEXTILE GROUP
Neptunvej 6 - 7430 IKAST - Tlf. 96 60 69 00 - Fax 96 60 69 01

8000 8990

SV-Gulve
en sikkerhed for kvalitet

Oktobervej 71
8210 Århus V

Tlf. 86 75 01 01

sv-gulve@post.tele.dk

Café Pakhuset
En særlig café
med god tid til det hele

Hverdage kl. 10 - 16.30
Banegårdsgade 5, 8300 Odder, tlf. 87 80 33 86
www.cafepakhuset.dk

Revisor

Carlo Andreasen

Torvevænget 10 - 8310 Tranbjerg J

Tlf. 86 11 27 16

Murerfirmaet

HANS K. BACH & SØN ApS

Hasselvej 10 • Ryomgaard
Tlf. 86 39 45 14 • Mobil 22 30 45 14
hbos@mail.dk
Aut. Kloakmester

Dybvad Eftf. ApS

Marienholtvej 7
8550 Ryomgård
Tlf. 86 72 10 60

GAMLE GULVE BLIVER SOM NYE

Tlf. 4083 6033
Gulv & malerfirma
HOLMEDAL GULVE
Vi er eksperter i afslibning af gulve og alle former for efterbehandling.

Bocenter Vest
Tingagergården

Bo- og aktivitetstilbud

Tilst Skolevej 17 • 8381 Tilst
87 13 23 77

butik
ELLE

Smart og moderigtigt tøj

til hverdag og fest

i størrelse 42 - 56

Adelgade 113 • 8660 Skanderborg
www.butik-elle.dk • 86 52 53 44

Vedligeholdelse af grønne arealer

Græsslåning • Havearbejde • Hækkilpning
Flisugning • Beskæring • Snerydning

Nybro Skov & Park Service ApS
8660 Skanderborg
Tlf.: 22 89 80 20

Østjysk Gulvafslibning v/ Lars Schødt Pedersen

Storhøjvej 21 • Hvolbæk
8660 Skanderborg
Tlf. 86 52 32 25 • Mobil 20 46 89 22

ANLÆGSGARTNER
Svend Erik Lind A/S
Reballevej 6, Åes
8700 Horsens
75 66 91 80
www.se-lind.dk

BYENS VVS
Kloakmester
Aut. VVS installatør
Naturgas
Blik - Ventilation
Solvarme
Oliefyr/OR

86 89 33 71
v/ Per Rosmussen
og Michael Ellegaard
Boeletvej 2 B, 8680 Ry
Fax 86 89 33 77

Dansk VVS
Energi, miljø og klima

BRDR. MANN A/S

Enemærkevej 14, Hjorthede, 8850 Bjerringbro
Telefon 86 68 68 00
Telefax 86 68 65 08
Biltlf. 22 60 30 30
Bogholderi 86 87 00 07
Jord - Kloak - Belægning ...
Brdr. Mann de kan !

Pension MUNKEBO

- ferie og rekreation

Munkebovej 13
Blenstrup
8983 Gjerlev J

8647 4065

Handicapvenlige forhold

Brdr. Skov

Grovbakkevej 7
8920 Randers NV
Tlf. 4072 1260

Mellerup Skolehjem

Støvringgårdvej 43, 8930 Randers NØ
Tlf. 78 41 00 00

9000 - 9990

Elcold

ELCOLD FRYSERE HOBRO ApS
Løgstørvej 81 • Hørby
9500 Hobro
Tlf. 96 57 22 22
www.elcold.com

Cama Lift ApS

Ellehammervej 6 - 9900 Frederikshavn
Telefon 98 43 01 22
E-mail: cama@cama.dk
Internetadresse: www.cama.dk

Skagen Motel

Frederikshavnsvej 8 • 9990 Skagen
Tlf. 98 44 45 35 • info@skagen-motel.dk
www.skagen-motel.dk

LØKKEN BLIKKENSLAGER- & VVS-FORRETNING

v/ Flemming Mikkelsen
Aut. VVS-installatør
Tlf. 98 99 15 30
Vinkelvej 4 • 9480 Løkken

Vand - Varme - Sanitet - Kloakarbejde

Medlem af Løkken
Handelsstandsforening

Murerarbejde • Flisearbejde
Tilbygning • Renovering • Medbyg

Murermester
J.O.E. Nielsen

Rødskællevej 3, Stenum
9700 Brønderslev
Tlf. 98 83 86 00
Bil 21 81 40 58

Byggeri af fritids- og helårshuse

STENHØJ HUSENE

Industrivej 11 • Vangen • 9900 Frederikshavn
Tlf. 9847 9055 • www.stenhøj-husene.dk

Casa Blanca Bo & Erhverv

Bo og dagtilbud til unge over 16 år - I København

Vi tilbyder

- pladser på kollegielignende opholdssted og i støttet botilbud for lettere psykisk udviklingshæmmede.
- dagtilbuddet Projektskolen, STU-forløb, erhvervsafklaring og undervisning.
- projekthanbringelse på eget værelse i København med støtte/kontaktordning.

Vi giver

- personlig støtte og omsorg, der er målrettet den enkelte unges vanskeligheder og udviklingspotentialer.
- støtte til uddannelse.
- støtte til inddragelse af den unges familie og øvrige netværk.

Vi er

- socialfagligt og håndværksmæssigt uddannede med mange års socialfaglig erfaring.

Kontakt visitator Anders Christiansen på 29 23 91 03 • Læs mere på www.cbbe.dk

STU Nextjob

SÆRLIGT TILRETTELAGTE
LÆRINGSUDDANNELSE
FOR UNGE I HOVEDSTADSOMRÅDET

Tre år med individuelt tilpasset undervisning i trygge rammer, venner og sammenhold. Ingen kedelig skolebænk, men spændende læring for livet

Sport, individuel læring & kultur
det' Nextjob der duer!

Sandtoften 3-7 2820 Gentofte

Tlf.: +45 28 05 26

www.nextjob.dk nextjob@nextjob.dk

Botilbuddet Stjernes kud

Botilbuddet Stjernes kud er et privat botilbud, med plads til seks beboere på Stjernes kud og tre i vores bo trænings lejligheder.

Målgruppen omfatter sentudviklede og debile i alderen 18-30 år.

Generelt for målgruppen er, at de er marginaliseret mennesker, der har svært ved at tilpasse sig samfundets normer med deres sociale- og adfærdsmæssige handicap. Beboerne har en forsinket eller mangelfuld udvikling af kognitive, sproglige motoriske og sociale evner og færdigheder.

www.botilbuddet-stjernes kud.dk

AKTIVITETSCENTRET KELLERSVEJ

Dagtilbud for voksne udviklingshæmmede

MANGFOLDIGHED OG MULIGHEDER

Flexibilitet • Oplevelser/omsorg • Neuropædagogisk tilgang
Dyrehold og ridning • Mulighed for halvtidspladser
• Cafe Dukkehuset

Kellersvej 13 - 23. 2860 Søborg
Telefon 39 57 33 60 - E-mail: ac-kellersvej@gladsaxe.dk
Hjemmeside: www.gladsaxe.dk/ac-kellersvej

Komfortventilation • Industriventilation
Udsugningsanlæg • Varmegenvinding

v/ ing. Benny Houmann 96 37 75 75
Vestervej 52 • Sønderholm • 9240 Nibe

IdéRent ApS tilbyder:

- ✓ Visiteret hjemmepleje i Odense Kommune.
- ✓ Visiteret praktisk bistand via fritvalgsordningen.
- ✓ Privat rengøring med tilskud efter gældende regler.
- ✓ Hovedrengøring og haveservice – ring for tilbud.
- ✓ Egen "Handymand" – mindre murerarbejder

IdéRent ApS

Jernbanegade 14¹ - 5000 Odense C
Telefon: 8993 4477 Mobil: 2724 8802
www.iderent.dk info@iderent.dk

Undervisningstilbud til unge og voksne med udviklingshæmning eller autisme.

Undervisningen foregår flere steder i det Storkøbenhavnske område. Folkeoplysningsundervisning i mange forskellige fag og kompenserende specialundervisning efter godkendelse i kommunen.

Kontakt Suka for mere information.

Nyt program er udkommet.

Søborg Hovedgade 79, 2860 Søborg
Tlf. 39 56 03 79 - Fax 39 56 03 25 - Mail: suka@suka.dk - www.suka.dk

Ingemanns Allé 62 • 6700 Esbjerg

75 12 42 77

Telefax 75 12 44 98

www.kjoegx.dk • adm@kjoegx.dk

5 dynamiske virksomheder i Hobro

- Stålkonstruktioner
- Tag- og facadeplader
- Betonbyggeri
- Specialkonstruktioner
- Skræddersyede byggesystemer

Røde-Kro
KROEN DER GAV BYEN NAVN

RODE-KRO
VESTERGEDE 2
8230 RODEKRO
Tlf.: 74 66 22 49

**RESTAURANT · FESTER · MAD UD AF HUSET
VÆRELSE · WEEKENDOPHOLD**

WWW.ROEDE-KRO.DK

GH Service
Høretekniske hjælpemidler

v/ Gert Hansen
Bogøvej 4 - 6710 Esbjerg V
40 26 23 39
www.gh-service.dk

Byens Bager

Rødovrevej 325 - 2610 Rødovre

Tlf. 36 70 30 41

Skovbo

Døgn- og aflastningstilbud for Børn og Unge

Ole Rømers Alle 40, Skovby, 8464 Galten
Tlf 87948350 – www.Skanderborg.dk/Skovbo

K. Westergaard Automobiler A/S

Høegh Guldbergs gade 18 • 8700 Horsens

75 62 51 33
www.westergaard-automobiler.dk

CSV Vejle

Center for specialundervisning for voksne

STU

Særlig tilrettelagt ungdoms uddannelse

Solsikkevej 6 • 7100 Vejle
Tlf. 75 72 31 77 • www.csv-vejle.dk

STENO MUSEET

MENNESKE . NATUR . VIDENSKAB

AKTIVITETER FOR HELE FAMILIEN

Udstillinger, planetarieforestillinger og urtehave. Handicap p-plads ved døren og elevator til udstillinger og planetarium.

STENO MUSEET . Aarhus C

T. 8715 5415 . www.stenomuseet.dk

Grindsted Betonvarefabrik a/s

Heimdalsvej 7 • 7200 Grindsted
Tlf. 75 32 06 88
www.gbvf.dk

Sponsoreret

Tlf: 20 65 05 12
Web: www.jdh-byg.dk
Mail: jdh@jdh-byg.dk

FEJERSEN.dk
byggeentreprise as

Stort som småt - Vi gør det godt!

46 75 35 11

Langebjergvænget 9
4000 Roskilde
fejersen@fejersen.dk
www.fejersen.dk

- Renovering
- Tagetager
- Tilbygninger
- Tagmaterialer
- Vinduer & døre
- Bad & Køkken
- Gulv

SIKOM

SIKKERHED & KOMMUNIKATION

Samsøvej 17
DK- 8382 Hinnerup
www.sikom.as.dk

Hjemmeservice

Rengøring • Vinduespolering

SERVICE-HUSET

v/Jesper Nielsen

Mobil 26 70 87 73
Thomas Thorupvej 72, 8230 Åbyhøj
service-huset@mail.dk

SH Revision & Regnskabservice

Nørregade 36, st.tv. • 6700 Esbjerg

Telefon 24 62 74 60

ØSTERBYVEJ 51
KEGNÆS
6470 SYDALS

74 40 53 21

En dag i Sommerland Sjælland

LEV Holbæk/Odsherred inviterer alle børnefamilier til en gratis dag i Sommerland Sjælland.

Tid: Onsdag d. 24. juli kl. 10.00.

Mødested: Ved indgangen til Sommerland Sjælland

Ved et medlemskab af LEV er der gratis adgang for en voksen og et barn. Ved dobbelt medlemskab er der gratis adgang for to voksne og et barn.

Eventuelle søskende kan deltage for 185,00 kr. - normalpris kr. 220. Ved tilmelding oplyses medlemsnummer.

Er man endnu ikke medlem af LEV, så kan man melde sig ind ved tilmelding.

LEV er vært ved en sandwich + en vand

TILMELDING

Senest d. 17. juli til Mogens Hansen på tlf.: 2149 5389 eller mail: sk@lev.dk

støt dig selv støt udviklingshæmmede

VI TILBYDER FØLGENDE TYPER MEDLEMSKABER:

Enkelt medlem	300 kr.	pr. år
Enkelt u. blad	175 kr.	pr. år
Parmedlem	425 kr.	pr. år
Parmedlem u. blad	250 kr.	pr. år
Pensionist/studerende	150 kr.	pr. år
Pensionistpar/studerendepar	225 kr.	pr. år
Pensionist/studerende u. blad	75 kr.	pr. år
Livsvarigt medlem	3.500 kr.	
Forening	800 kr.	pr. år
Guldmedlem	5.000 kr.	pr. år
Abonnement	300 kr.	pr. år

Bliv medlem af LEV og få gratis rådgivning, kurser og viden om dit barns handicap, hvad du som forælder kan gøre for at hjælpe dit barn, og hvad du kan gøre for at hjælpe dig selv og andre familier med et udviklingshæmmet barn.

Du kan melde dig ind i LEV ved at ringe på tlf. 3635 9696, sende en e-mail til lev@lev.dk eller direkte fra LEVs hjemmeside www.lev.dk

Sølund Musikfestival FÅR EN FED CHECK AF BILFORHANDLER

Indehaveren af RAF Motors A/S, Per Kirkegaard, trillede en fredag i maj en tur forbi Valby Bakke i Skanderborg med en Hyundai og en check på 100.000 kroner. Begge dele blev overladt til formanden for Sølund Musikfestival, Lasse Mortensen, som kvitterede for hjælpen med et knus og en tåre i øjenkrogen.

I tre år har Per Kirkegaard stillet køretøjer til rådighed for festivalen. I år er støtten udvidet med 50.000 kroner til indkøb af tøj og en check på 100.000 kroner, som festivalen frit kan disponere over.

"Festivalen har desværre haft utroligt dårligt vejr i flere år. Det har kostet mange penge, og mange institutioner kæmper med økonomien, så festivalen har haft nogle hårde år. Jeg synes, at den festival er så vigtig for Skanderborg, at det personligt giver mere mening for mig, at være sponsor for den, end et for et lokalt sportshold eksempelvis," siger Per Kirkegaard til Lokalavisen/Skanderborg.

Hjerneskader kan undgås

Miljømediciner Philippe Grandjean dokumenterer i sin nye bog, hvordan miljøforurening kan skade hjernens udvikling hos børn. I bogen, "Only One Chance", fortæller han om, hvordan kommende generationer kan beskytte deres hjerner.

En række af de stoffer, vi omgiver os med, har egenskaber, der skader hjernen. Det er allerede påvist, at 200 kemikalier, som anvendes i industrien, påvirker hjernefunktionerne hos voksne - og deres virkning på børn er givetvis værre.

"Når stoffer i miljøet påvirker udviklingen af et barns hjerne, er han eller hun i risikozonen for psykisk udviklingshæmning, spastisk lammelse, autisme, ADHD og en række indlæringsvanskeligheder og andre skader, som vil være der resten af livet", skriver Philippe Grandjean.

Philippe Grandjean har i forbindelse med sit arbejde på bogen oprettet hjemmesiden www.braindrain.dk, hvor der løbende kommer opdateringer om emnet.

Minister beskyldt for at tie om handicapsager

Socialministeren undlod at oplyse Folketinget om, at flere af landets kommuner, ligesom Københavns Kommune, begår store fejl i handicapsager.

Selv om social- og integrationsminister Karen Hækkerup (S) vidste, at hendes ministerium bærer en del af ansvaret for, at der er alvorlige fejl i sagsbehandlingen, når familier med handicappede børn søger hjælp, så undlod hun at nævne det i et svar til Folketinget i april i år.

"Den lovgivning, som man i København kritiserer, er en lovgivning, der fungerer mange andre steder. Hvis det nu kun havde været lovgivningens skyld, at der var nogle problemer, så havde det nok også været et mere generelt problem". Sådan lød Karen Hækkerups svar på de spørgsmål, der blev rejst på baggrund af Politikens artikler om forældre til børn med autisme.

I en ny beretning påpeger Rigsrevisionen, at der i seks af otte undersøgte kommuner begås væsentlige fejl, når forældre skal have udregnet merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste. Fem af de seks kommuner med fejl måtte endda gennemgå 80 til 100 procent af alle deres sager på området en gang til.

Ifølge beretningen har Socialministeriet kendt til problemerne siden regnskabsåret 2007. Det skriver Politiken.

Ansvar og etik i socialpædagogisk arbejde

Ansvar og etik i socialpædagogisk arbejde sætter fokus på, hvad det vil sige at tage ansvar for egen praksis i mødet med brugeren. Udgangspunktet er den enkelte socialpædagogs direkte møde med klienten og oplevelsen af, hvilket ansvar der ligger i mødet - både i forhold

til borgeren, situationen her og nu og resten af personalegruppen. Faglighedens muligheder og begrænsninger ses i lyset af de vilkår for etisk handling, som selve mødet med borgeren giver. De forskellige kapitler tager afsæt i en konkret fortælling.

Vi møder Katrine, som ikke vil stå op om morgenen, en personalegruppe, som har mistet modet i et hav af procedurer, og den reflekterede rebel Tommy, som nægter at lade sig reducere til systemets forlængede arm, og som søger en anden relationel tilgang til beboeren. I dette spændingsfelt udspiller rollen som socialpædagog sig. Bogen henvender sig til pædagogstuderende og professionelle inden for det socialpædagogiske område herunder studerende på efteruddannelser og masteruddannelse i pædagogik og specialpædagogik.

Ny undervisningspakke om medborgerskab

Socialstyrelsen har udviklet en undervisningspakke om medborgerskab. Pakken skal bidrage til, at personer med kognitive funktionsnedsættelser får mulighed for at tilegne sig viden om deres egne rettigheder og muligheder for at udøve dem i praksis.

Undervisningspakken er udviklet i samarbejde med en række uddannelsesinstitutioner for unge og voksne med kognitive funktionsnedsættelser. Pakken består af et fire-ugers undervisningsforløb, som er struktureret i fire temaer:

- **Individ og rettigheder**
- **Aktiv samfundsborger**
- **En del af samfundslivet**
- **Demokrati og indflydelse**

Undervisningspakken henvender sig til undervisere, pædagoger og andre, der varetager opgaver i forhold til undervisning af unge og voksne med kognitive funktionsnedsættelser. Det kan være på STU, VSU, værksteder, højskoler mv.

Link til nyheden: http://www.socialstyrelsen.dk/handicap/aktuelt_sik/ny-undervisningspakke-om-medborgerskab

Norddjurs søger frivillige besøgsvenner

Der findes kun få frivillige besøgsvenner for mennesker med udviklingshæmning i botilbud. Men i takt med det øgede fokus på frivillige i det sociale arbejde – ikke mindst fra de seneste socialministre – så er det billede måske ved at ændre sig. Også når det gælder hjælp og støtte til mennesker med udviklingshæmning fra frivillige.

I Bofællesskabet Centervej i Auning i Norddjurs har man i hvert fald fuld fokus på inddragelse af frivillige. Bostedet søger således i øjeblikket frivillige, "der vil give en hånd med", som det hedder.

Det eneste krav til de frivillige er, at de har tålmodighed med, at mange ting er anderledes omkring udviklingshæmmede.

De frivillige kan få opgaver i forbindelse med, at der holdes en fest en gang om måneden på Centervej. Her er der brug for frivillige til at sikre, at alle hygger sig og får en god fest.

Derudover kan de frivillige støtte beboere, der gerne vil arbejde på udearealerne, men har brug for hjælp. Ligesom der også mangler hjælp til at lave bålmad udendørs, og centeret vil også gerne oprette et sangkor.

Kommunekredse

LANDSFORENINGEN LEV

– udvikling for udviklingshæmmede

LANDSKONTOR:

Blekinge Boulevard 2, 2630 Taastrup
Telefon: 3635 9696
E-mail: lev@lev.dk
Web: www.lev.dk

KONTOR- OG TELEFONTID:

Mandag til torsdag: 9.00-16.00
Fredag: 9.00-13.00
GIRO:

5 49 00 06 (kontingent)
2 00 10 04 (gaver og bidrag)

LANDSFORMAND:

Sytter Kristensen
Tlf. 4016 8044
e-mail: sk@lev.dk

NÆSTFORMAND

Tonny Mortensen
Tlf. 2168 6273
e-mail: hilde-morten@post.tele.dk

LEV BLADET:

Nr. 3/62. årgang 2013
ISSN: 1903-7937

PROTEKTOR:

Hendes Majestæt
Dronningen

MEDLEM AF:

Inclusion International
NSR – Nordisk Samarbejdsråd

ANSVARSHAVENDE REDAKTØR:

Sytter Kristensen

REDAKTION:

Arne Ditlevsen, Sytter Kristensen,
Lasse Rydberg, Hans Andersen,
Thomas Gruber

FORSIDEFOTO:

Hans Juhl

STOF TIL BLADET SENDES TIL:

Kløverprisvej 10 B, 2650 Hvidovre
Telefon: 3635 9696
Telefax: 3635 9697
E-mail: redaktion@lev.dk
Indsendte bidrag afspejler ikke
nødvendigvis LEVs holdninger.

DEADLINE:

Deadline LEV 4/2013 er d. 8. juni.
Bladet udkommer primo juli.

ANNONCEEKSPEDITION:

FL Reklame
Damgårdsvej 46, Gram
8660 Skanderborg
Tel. 8793 3788
Email: fl@flreklame.dk

OPLAG:

8.000 stk.
Synergi Reklamebureau Webureau

LEVS RÅDGIVNINGSTJENESTE:

Mandag, tirsdag, onsdag:
10.00-12.00
Torsdag, fredag, lørdag, søndag:
Lukket
Ring 8038 0888
(LEV betaler samtalen)
E-mail: raadgivningen@lev.dk

Albertslund/Brøndby/Glostrup/ Ishøj/Vallensbæk

Torben Olsen (kontaktperson)
Tlf. 3647 0212
e-mail: torbenogsus@olsen.mail.dk

Assens/Middelfart/Nordfyn

Ingrid Rasmussen
Tlf. 6445 1562
e-mail: ingrid.rasmussen@kabelmail.dk

Bornholm

Svend Pedersen
Tlf. 5695 6326
e-mail: svend_p@tiscali.dk

Billund

Mette Andersen
Tlf. 2870 3091
e-mail: flintemarken@gmail.com

Dragør/Tårnby

Jacob Taarup
Tlf. 2828 9866
e-mail: jacob.taarup@identitas.dk

Egedal

Jane Villemoes
Tlf. 4031 7597
e-mail: janevillemoes@msn.com

Esbjerg/Fanø

Dorthe Højriis Thomsen
Tlf. 7545 0383
e-mail: dhprivat@mail.dk

Favrskov/Skanderborg

Lone Thykær
Tlf. 8691 1070
e-mail: thykeer@webspeed.dk

Faxe/Stevns/Vordingborg

Kristian Nicolaisen
Tlf. 2259 3050
e-mail: vibeke@angelman.eu

Frederiksberg

Kirsten Bartroff
Tlf. 3871 3158
e-mail: kirsten.bartroff@kreds.lev.dk

Frederikssund

Ninette Hartwich
Tlf. 4738 4010
e-mail: lev.frederikssund@gmail.com

Furesø

Sine Holm
Tlf. 4498 4454
e-mail: sine@biomerieux.dk

Fåborg-Midtfyn/Ærø

Ulla Stick
Tlf. 6268 1987
e-mail: ulla.stick.kredslev@mail.dk

Gentofte

Jens Christian Pedersen
Tlf. 3968 2056
e-mail: jcpedersen@gmail.com

Gladsaxe

Mads Rimmen
Tlf. 3513 4419
e-mail: mads.rimmen@vip.cybercity.dk

Greve

Allan Jørgensen (kontaktperson)
Tlf. 4390 8963
e-mail: allan_joergensen@mail.dk

Guldborgsund

Hanne Nielsen
Tlf. 5444 5656
e-mail: rytterbjerggaard@mail.dk

Haderslev

Solvej Laugesen
Tlf. 7484 1665
e-mail: solvej@dbmail.dk

Halsnæs

Rita Simonsen
Tlf. 4971 9471
e-mail: ritas@os.dk

Hedensted/Horsens

Dorrit S. Haulrich
Tlf. 7589 7919
e-mail: dokinira@hotmail.com

Helsingør

Jacob Svendsen
Tlf. 4922 6162
e-mail: jacob.svendsen@pol.dk

Herlev

Marianne Ulrich-Jørgensen
Tlf. 4491 9168
e-mail: ml.ulrich@privat.dk

Hillerød/Allerød

Dorthe Kann
Tlf. 4826 1050
e-mail: dkann@dadlnet.dk

Holbæk/Odsherred

Morten Løvschall
Tlf. 5917 3917
e-mail: morten@lovschall.name

Høje-Taastrup

Erik Petersen
Tlf. 2211 3430
e-mail: svane1@post11.tele.dk

Hørsholm

Flemming Sundt (kontaktperson)
Tlf. 4586 1707
flemmingsundt@gmail.com

Kalundborg

Søren Hansen
Tlf. 5950 7416
e-mail: sdh@dbmail.dk

Kerteminde

Laurits Nielsen
Tlf. 6534 1509
e-mail: lauhed@mail.dk

Kolding

Inge Stausholm
Tlf. 7553 1320
e-mail: inge@istausholm.dk

København

Danielle Pröschoold
Tlf.: 3581 3322
e-mail: danielle@proschold.dk

Køge

Frank Poulsen
e-mail: lev.frank-poulsen@mail.dk

Lolland

Gyrithe Sidor (kontaktperson)
Lavendelvej 11
4920 Søllested

Mariager Fjord/ Vesthimmerland/Rebild

Ella Holm Hansen
e-mail: eh@ellaholmhansen.dk

Morsø

Lone Øst
Tlf. 9776 4698
e-mail: zenofexxx@sol.dk

Nyborg

Ole Skovsbøll
Tlf. 4029 6097
e-mail: kovsboell@hotmail.com

Næstved

Hanne Kristensen (kontaktperson)
Tlf. 2291 5746
e-mail: larskristensen@stofanet.dk

Odder/Samsø

Tom Møller Jensen
Tlf. 3020 9133
e-mail: lev.odder@gmail.com

Odense

Dorthe Elise Nielsen (kontaktperson)
Tlf.: 6611 1099
e-mail: mia21@webspeed.dk

Randers

Preben Schmidt
Tlf. 8640 2217
e-mail: preben@achtenschmidt.dk

Ringsted

Mona Williams
Tlf. 5764 3584
e-mail: williamsz@ofir.dk

Roskilde/Lejre

John Møller
Tlf. 4632 7632
e-mail: johnsmoller@yahoo.com

Rødovre

Irene Schimmell
Tlf. 3670 6492

Silkeborg

Anders Christensen
Tlf. 8684 6221
e-mail: jagachristensen@hotmail.com

Skive

Anders Daugbjerg
Tlf. 9751 1719
e-mail: a.d@mail.dk

Slagelse/Sorø

Gitte Larsen
Tlf. 58376012
e-mail: gla@sbf.dk

Solrød

Carsten Wærns
Tlf. 5614 4125
e-mail: waerens@webspeed.dk

Svendborg/Langeland

Frank E. Jensen
Tlf. 6222 1490
e-mail: edelberg@stofanet.dk

Sønderborg

Finn Schmidt (kontaktperson)
e-mail: fluefinn@gmail.com

Thisted

Gerda Kobberøe (kontaktperson)
Tlf. 9793 7444

Tønder

Jens Ellekjær
Tlf. 7472 4094
e-mail: je@kreds.lev.dk

Varde

Ole Lennart
Tlf.: 2098 3874
e-mail: familien-lennart@mail.dk

Vejen

Finn Nygaard
Tlf. 7552 4740
e-mail: finn@asbovej.dk

Vejle

Kari Overhalden
Tlf. 7572 1590
e-mail: kari@tilmar.dk

Vendsyssel

Fridolin Laager
Tlf. 9847 9116
e-mail: laagerf@gmail.com

Vestjylland

Kurt Veise
Tlf. 6140 9025
e-mail: kurt.veise@lev-vestjylland.dk

Viborg

Henning Gregersen
Tlf. 8665 9525
e-mail: hg-kg@hotmail.dk

Aabenraa

Magny Jønch
Tlf. 7452 6472
e-mail: magnyjonch@webspeed.dk

Aalborg

Annette Andreassen
Tlf. 9814 4714
e-mail: a.andreassen@home3.gvndnet.dk

Aarhus/Norrdjurs/Syddjurs

Anni Sørensen (konstitueret)
Tlf. 2628 3083
e-mail: anni.soerensen@skolekom.dk

Angelmanforeningen i Danmark

Jane Villemoes
Tlf. 4031 7597
e-mail:
angelmanforeningen@gmail.com
www.angelman.dk

Cri du Chat Foreningen

Birthe Villani
Tlf. 8611 8887
e-mail: villani@mail1.stofanet.dk
www.criduchat.dk

Danske Døvblindfødtes Forening

Vibeke Faurholt
Tlf. 9885 4332
e-mail: faurholt@mail.tele.dk
www.ddbf.info

Dansk Forening for Tuberøs Sclerose

Liselotte W. Andersen
Tlf. 8627 7714
e-mail: brandersen@webspeed.dk
www.tuberoessclerose.dk

Den danske CDG-forening

Pia Seitzberg
Tlf. 3512 5125
e-mail: johnnymadsen@email.dk
www.cdg.dk

Foreningen Handicappede Børn Uden Diagnose

Anja Grevinge
Tlf. 6178 0508
e-mail: hbud@forum.dk
www.hbud.dk

Landsforeningen for Rubinstein-Taybi Syndrom

Karin Kirkedal Hansen
Tlf. 3116 5559
e-mail: kirkedal.hansen@jafnet.dk
www.rubinstein-taybisyndrom.dk

UniqueDanmark

Dorte Vestergren Møller
e-mail: dorte@uniquedanmark.dk
www.uniquedanmark.dk

Kristelig Handicapforening

Ellen Hessellund Mikkelsen
Tlf. 8741 0138
e-mail: landskontor@k-h.dk
www.k-h.dk

Landsforeningen Downs Syndrom

Brita Mannick Laursen
Tlf. 9749 6688
e-mail: ulbrit@tele.dk
downssyndrom@downssyndrom.dk
www.downssyndrom.dk

Landsforeningen for Fragilt X syndrom

Helle Hjalgrim
Tlf. 4448 5808
e-mail: helle.hjalgrim@dadlnet.dk
www.fragiltx.dk

Dansk Forening for Williams Syndrom

Michael Lauridsen
Tlf. 6441 5391
e-mail: williamssyndrom@mail.dk
www.williams-syndrom.dk

LUMA – Landsforeningen der arbejder for Udviklingshæmmede Med Autisme

Henrik Sloth
Tlf. 4453 0697
e-mail: luma@lumaweb.dk
www.lumaweb.dk

Landsforeningen for Prader-Willi Syndrom

Kristina Bartholin Henrichsen
Tlf. 2254 6653
e-mail: elle-kristina@heaven.dk
www.prader-willi.dk

Landsforeningen for Sotos Syndrom

Yvonne Wounlund
Tlf. 6447 1090
e-mail: yvonne-wounlund@mail.dk
www.sotos.dk

Landsforeningen Rett Syndrom

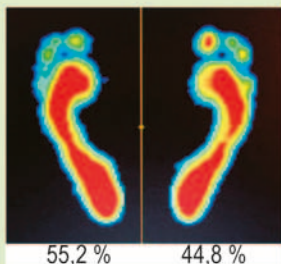
Winnie Pedersen
Tlf. 7020 2053
e-mail: post@rett.dk
www.rett.dk

ULF – Udviklingshæmmedes Landsforbund

Lisbeth Jensen
Tlf. 7572 4688, Fax 7572 4633
e-mail: ulf@ulf.dk
www.ulf.dk

Copyright:
LEV må gerne kopieres og på anden
måde anvendes, hvis kilden tydeligt
angives.
Et eksemplar af den pågældende publi-
kation bedes tilsendt LEVs redaktion.
ISSN 1903-7937

Effektiv Akupunktur

- Øjenproblemer
- Hovedpine
- Smertebehandling
- Rygproblemer
- Fodtest: Platfodet o.l.

Aku-zonen.dk

v/ Kim Haugaard
Tranbjerg Hovedgade 46
8310 Tranbjerg - Tlf. 86 29 14 65

BR service

Vi har 17 års erfaring med rengøring i:

- Private hjem
- Hjemmeservice
- Aflastning v/sygdom m.m.
- Praktisk hjælp
- Erhvervsrengøring
- Hovedrengøring

Vi arbejder med omtanke for dig. Kvalitet og service sætter vi i højsæde. Ring og få et uforpligtende tilbud på tlf. **86 57 12 59**

fonden
LANDLYST

Et bo-, behandlings og udviklingssted for voksne udviklingshæmmende med psykiske problemstillinger. Der er i alt 11 pladser fordelt på Bostedet Landlyst og Bostedet Villaen.

Buddumvej 40
9560 Hadsund
Telefon: 96 18 20 55 / 40 46 13 70
info@fondenlandlyst.dk

www.fondenlandlyst.dk

Enhver opgave i el-installationer udføres...

HARLEV-EL

Aut. El-installatør
Brian Pedersen

Edelhofvej 3
8462 Harlev J

86 94 10 59

WIUM BYG / Tid til kvalitet

Kasper Wium
Tømrermester
8660
Skanderborg

www.wiumbyg.dk

25365978

SHOPPING
MAN.DK

SHOPPINGMAN.DK LEVERER DINE ONLINE DAGGØVARE I SAMARBEJDE MED SURCEPAC

**DISCOUNT & MÆRKEVARER -
SAMME PRIS SOM I SUPERMARKEDET..!**

VI LEVERER HVER DAG TIL ØST & SYDSJÆLLAND

BESTIL DIREKTE PÅ HJEMMESIDEN ELLER SKRIV TIL OS, HVIS DU VIL KONTAKTES AF EN KONSULENT OG HØRE OM DINE MULIGHEDER.

SHOPPINGMAN.DK - TORVEGADE 6 - 4640 FAXE - TLF.: 51 70 15 75 - KONTAKT@SHOPPINGMAN.DK

VitasheetGroup

versatile thermoplastic solutions

kan tilbyde et stort og varieret produktprogram der bl.a. omfatter

- Tekniske monofilamenter af HDPE og PP
- Extruderede folier/-plader af HIPS, ABS, PP, PE, PET

Thyrasvej 12 • 6862 Tistrup
Telefon 75 29 19 00 • Telefax 75 29 19 22

www.thermoplast.dk

Klinik for Fodterapi

Gimlevej 20 • Gram
8660 Skanderborg
fodterapi.cb@hotmail.com
Tlf. 26 24 55 97

SLOTSCENTRET • 8900 RANDERS C • TLF 86 41 38 08

Briller - Kontaktlinser

Nordmark Maskinfabrik A/S

Kjeldgaardsvej 10 • 9300 Sæby
Telefon 98 46 98 00
Telefax 98 46 98 50

www.nordmark-maskinfabrik.dk

World leader in CO2 technology

UNION

ENGINEERING

Reliable solutions by dedicated people

Snareosevej 27 • DK-7000 Fredericia • Tel.: +45 7620 7700

VVS & VARME TEKNIK ApS
Tlf. 43 66 11 46 - 32 95 11 46

Aut. VVS-installatør & kloakmester

- TV-inspektion / Højtrykspuling
- Ventilation (med i VENT-ordningen)
- Totalentreprise
- Ejendomservice
- Vand & afløbs installation
- Blikkenslagerarbejde
- Fjernvarme installation
- Gas installationer
- Vi udfører totalrepriser

DØGNVAGT

www.varmeteknik.dk

E-mail: varmeteknik@www.varmeteknik.dk

Fax 43 66 11 45

Herstedøster Skolevej 16
2620 Albertslund

SAND SPEDITION

WWW.SANDSPEDITION.DK

Tlf. 97 14 51 00 – Fax 97 14 51 02

UNGDOMSUDDANNELSESCENTER MAGLEMOSEN

BALLERUP

Ungdomsuddannelse under STU

Ungdomsuddannelsescenter Maglemeden er et uddannelsesstilbud til unge mennesker mellem 16 og 25 år. Uddannelsesstilbuddet gives til unge udviklingshæmmede, der efter endt grundskoleundervisning, fortsat har behov for specialundervisning, værkstedsaktivitet eller tilsvarende som forberedelse til voksenlivet og som ikke kan indgå i de ordinære uddannelsesstilbud. Der kan tilrettelægges særlige forløb under Lov om specialundervisning for voksne.

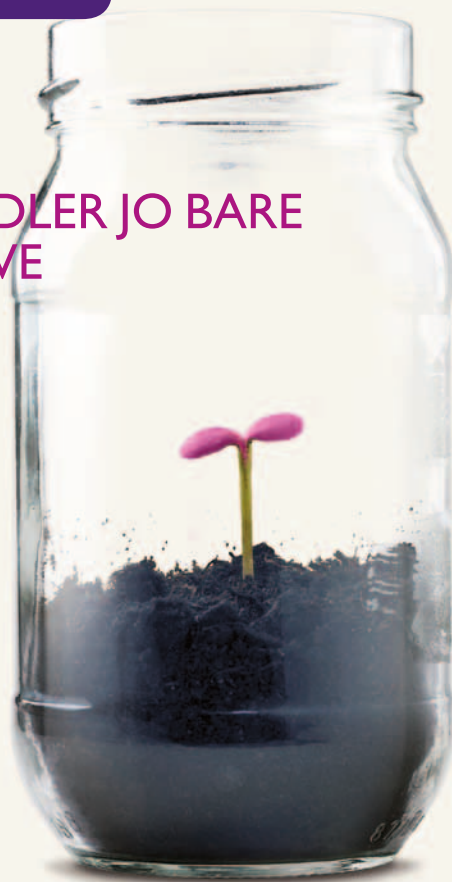
- Individuelt tilrettelagt uddannelsesstilbud
- Undervisningsaktiviteter, eksterne praktikforløb, liniefag
- Sociale og pædagogiske aktiviteter
- Optagelse kan foregå løbende

Magleparken 1 • 2750 Ballerup • Tlf. 44 77 61 01 • maglemeden@balk.dk • www.maglemeden.dk

Som pårørende til udviklingshæmmede og medlem af LEV kan du opnå gode rabatter på dine forsikringer hos Codan. Ring og hør mere på 33 55 55 55.

DET HANDLER JO BARE OM AT LEVE

LEV og Codan har sammen udviklet en række forsikringer, der er specielt tilpasset handicappedes og udviklingshæmmedes behov.

Vi kalder dem HANDI forsikringer

Du får f.eks. med HANDI hændelsesforsikring en række fordele i forhold til andre ulykkesforsikringer.

Blandt andet dækning af brilleskader, tandskader og knoglebrud, og så kræves der ingen helbredsoplysninger.

Ring nu til LEV og hør mere om alle HANDI forsikringerne, og hvordan vi hjælper dig med at forsikre det liv, du lever.